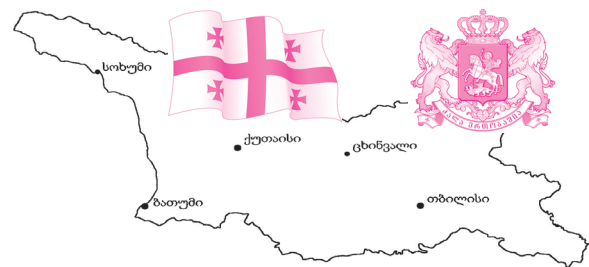

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბაგდადი ბეჟ-
უდი სიფყაა, ტყუილებით და ჭებებით ბუბ-
თის გატანა ყველა უკადრისმბაჟ უსაბაგლესია.

ხუთშაბათი, 9 ივნისი. 2016 წ. №105 (7997), გამოცემის 98-ე წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

უეფურთხეული მართლმსაჯულება

ხელავთ, რა ყოფილა ეს „მრუსთავი-2“?

ოქტომბრისგან „ცრუ-
სთავი-2“-ის გენე-
რალურ დირექტო-
რად დაქირავებულ
გვარამია-ვარამია-
არამიას პროპაგან-
დისტულ ფანტაზი-
ას თუ ფანტასტი-
კურ პროპაგანდას
ნამდვილად საზღ-
ვარი არა აქვს.

ა, ბატონო, ამის
დასტური. ევრო-
კავშირი თურმე
იმითმე ეუბნება
ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს
უარს ვიზალიბერა-
ლიზაციაზე და ნა-
ტოშიც იმიტომ არ
გვიღებენ, რომ სა-
ქართველოს ამჟამინდელი მთავრობა
„რუსთავი-2“-ს, ანუ თავისუფალ სიტყ-
ვას ებრძვის.

აქაოდა ტელევიზია ჩემია და ეკრანს
როგორც მინდა, ისე გამოვიყენებო,
დგას ეს „პუჭურა“ გენერალური დი-
რექტორი და ატყუებს მიაბიტი ადამი-
ანებს, რომელთაც გუშინდელი ჯალა-
თები ხვალ პენსიის 50 ლარით გაზრ-
დას და, საერთოდ, ბედნიერ ცხოვრე-
ბას ჰპირდებიან, რასაც, სამწუხაროდ,
ზოგ-ზოგნი იჯერებენ კიდეც.

არადა, თუ თა-
ვის კანონიერ მე-
საკუთრეს დაუბ-
რუნდა წართმეუ-
ლი „იმედი“, რომ-
ლის გენერალურ
დირექტორად ასე-
ვე სააკანტ ბიჭის
დანიშნული პო-
ლიტიკური ნაძი-
რალა გიორგი არ-
ველაძე იყო, რა-
ტომ თავის კანო-
ნიერ მესაკუთრეს
არ უნდა დაუბ-
რუნდეს ასევე
სხვისთვის წართ-
მეული „რუსთავი-
2“-იც, რომლის
ყოფნა-არყოფნა-
ზეც ჰკიდა თურ-

მე სრულიად საქართველოს ბედი?!
ისე, ბოლოს და ბოლოს, მაინც რო-
დემდე უნდა ვუყუროთ აგრესივად გა-
თავხედებული ნიკას შოუს?! ნუთუ ასე
დაკნინდა და დაუძღურდა ქართული
მართლმსაჯულება, რომ ამდენი ხნის
განმავლობაში მთელი მსოფლიოს და-
სანახად აფურთხებინებს ერთი დამ-
ნაშავე პარტიის ერთ ვიგინდარა წარ-
მომადგენელს, და თანაც რატომღაც
სულაც არ ცდილობს ამ ფურთხის ჩა-
მონმენდას...

საქართველოს პრეზიდენტი NATO-ს გენერალურ მდივანს შეხვდა

საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი,
ბრიუსელში სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში, NATO-ს გენერალ-
ურ მდივანს იენს სტოლტენბერგს შეხვდა. შეხვედრა ჩრდი-
ლოატლანტიკური ალიანსის შტაბბინაში გაიმართა.

შეხვედრისას მხარეებმა საქართველოსა და NATO-ს შო-
რის პარტნიორობისა და თანამშრომლობის შემდგომი გაძლი-
ერების საკითხები განიხილეს. გიორგი მარგველაშვილმა მად-
ლობა გადაუხადა იენს სტოლტენბერგს საქართველოს ევრო-
ატლანტიკური ინტეგრაციის მტკიცე მხარდაჭერისათვის.

მხარეებმა როგორც რეგიონული, ისე გლობალური სტა-
ბილურობის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, საქართველოს
როლის შესახებ ისაუბრეს. აღინიშნა, რომ საქართველო სა-
კუთარი ვალდებულებების ერთგული რჩება და როგორც
NATO-ს არაწევრ სახელმწიფოთა შორის, საერთაშორისო სამ-
შვიდობო ოპერაციებში ყველაზე დიდ კონტრიბუტორ ქვეყანას,
წვლილი შეაქვს საერთო ევროატლანტიკურ კეთილდღეობაში.

საუბარი შეეხო ვარშავის სამიტის მზადების პროცესს და 26
მაისს NATO-ს ჯარისკაცების მონაწილეობას ჩვენს ლონისძიება-
ში, იმ წვრთნებს, რომელიც NATO-ს ჯარისკაცების მეშვეობით
განხორციელდა საქართველოში. შეხვედრისას მომავალ თანამშ-
რომლობაზეც იმსჯელეს, ასევე აღინიშნა, რომ NATO-ს წვრთნე-
ბი საქართველოში უფრო ინტენსიურად უნდა ჩატარდეს, – გა-
ნაცხადა ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანმა ირინე იმერ-
ლიშვილმა.

MAP-ის ბარეშს ბევრი რამის გააქტივება შესაძლებელია

მნიშვნელოვანია, გავაცნობიეროთ, რომ MAP-ის გარეშეც
ბევრი რამის გაკეთება შესაძლებელია, რათა მივიღოთ უფ-
რო მეტი ნატო საქართველოში, ასევე უფრო მეტი საქარ-
თველო ნატო-ში, – ამის შესახებ ნატოს გენერალურმა მდივანმა
იენს სტოლტენბერგმა ბრიუსელში, საქართველოს პრეზიდენტ
გიორგი მარგველაშვილთან შეხვედრის შემდეგ განაცხადა.
იენს სტოლტენბერგი მიესალმა იმ პროგრესს, რომელიც
საქართველოდან ურთიერთობებსა და თანამშრომლობის
დროს იქნა მიღწეული. მისივე თქმით, საქართველოს უკვე აქვს
ყველა პრაქტიკული ინსტრუმენტი ნატო-საქართველოს კო-
მისიასთან, ყოველისმომცველ პაკეტთან.

ნორბერტ ნამერტი: მოიქმნება კონკ- რეტული მექანიზმები, თუ როგორ უნდა განხორციელდეს ვიზალიბერალიზაცია

ბრიუსელში გაიმართება შს მინისტრების შეხვედრა. ჩვენ
გვაქვს დეკლარირებული ინტერესი, რომ ამ შეხვედრაზე
მოიქმნება კონკრეტული მექანიზმები, თუ როგორ უნდა გან-
ხორციელდეს ვიზალიბერალიზაცია, – ამის შესახებ გერმა-
ნიის ბუნდესტაგის პრეზიდენტმა ნორბერტ ლამერტმა დავით
უსუფაშვილთან შეხვედრის შემდეგ ჟურნალისტებს განუცხადა.

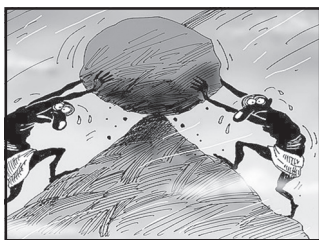
მისი თქმით, მას შემდეგ, რაც საქართველომ შეასრულა
ყველა ვალდებულება, გერმანიას აქვს დეკლარირებული ინ-
ტერესი, მოიქმნოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომლის მი-
ხედვითაც, საქართველოში არჩევნების ჩატარებამდე ვიზა-
ლიბერალიზაციის საკითხი ღიად არ დარჩება. ნორბერტ ლა-
მერტმა აღნიშნა, რომ დროულად უნდა გადაწყდეს ევროკავ-
შირის შიგნით არსებული პრობლემები, ვიზალიბერალიზა-
ციის საკითხი არ არის ორმხრივი ურთიერთობების საკითხი,
ეს არის ევროპული გადაწყვეტილება.

ფრიდონ თოღუა:

**ჩვენ ახლა
ვიმყოფებით
განვითარების
მნიშვნელოვან
ეტაპზე ③**

**როსა ყველას
სამი ელანდება...**

**ქართველები
დიდ ღვაწს
დაუძღვრით, თუ...**

ფხიზლად უნდა იყოს
ქართველი ხალხი, რა-
თა დასავლეთის ყურ-
მოჭრილი მარიონეტები
სააკისგების სახით სა-
ქართველოს ხე-
ლის უფლებაში ④
არ დაბრუნდნენ.

მოძრაობის ჩემპიონი

**კლავის-
ჯვრელი
მკლავთა-
მკლა ⑩**

მიჯალბერალოზაციის პროცესი მალე და წარმატებით დასრულდება

საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი ევროკავშირის ეროვნული საბჭოს პრეზიდენტს დონალდ

ტუსკს შეხვდა. შეხვედრა ევროპული საბჭოს სათაო ოფისში გაიმართა, რომელსაც პრეზიდენტი ქართულ დელეგაციასთან ერთად ეწვია.

მხარეებმა საქართველო-ევროკავშირის ინტეგრაციის პროცესზე ისაუბრეს. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ევროკავშირის მიერ საქართველოსთვის უვიზო მიმოსვლის რეჟიმის შემოღების საკითხს. მხარეებმა იმედი გამოთქვეს, რომ აღნიშნული პროცესი მალე და წარმატებით დასრულდება.

შეხვედრისას საუბარი ევროკავშირის წინაშე არსებულ მიმდინარე სირთულეებსაც შეეხო. მხარეებმა მსოფლიოს მასშტაბით უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის გამყარებისა და

შენარჩუნების აუცილებლობაზე ისაუბრეს. ხაზგასმით აღინიშნა საქართველოს, როგორც ევროკავშირის პარტნიორი ქვეყნის როლი მსოფლიო უსაფრთხოების დაცვის სფეროში, და ჩვენი კონტინგენტების მონაწილეობა სხვადასხვა სამშვიდობო მისიებში.

საქართველოსა და ევროკავშირის პრეზიდენტებმა ჩვენს რეგიონში არსებული სიტუაცია შეაფასეს და ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული მდგომარეობა განიხილეს. განსაკუთრებული ხაზგასმით აღინიშნა ბოლო დროს მომხდარი შემადრწუნებელი ფაქტი, რომელიც საოკუპაციო ძალების მიერ საქართველოს მოქალაქის მკვლელობას უკავშირდება.

შეხვედრის დასასრულს ქვეყნის პრეზიდენტმა პირმა დონალდ ტუსკს კიდევ ერთხელ გადაუხადა მადლობა მისი პირადი ჩართულობისა და საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესის გაძლიერებაში პირადად შეტანილი წვლილისათვის.

© სრულიად არადიპლომატიური სატირეველა

პინჟა „იმე“-თი

იან კელი რომ იან კელია, რაკი მის ახლო ღრინაკელია, ვნატრობ, ნეტავი ვინმეს ერჩია, შხამს აერიდოს, რადგან ელჩია და იმ საქმეში ნუ ჩაეჩრება, გზას რომ ამრუდებს და არ შერჩება, როგორც ზოგ-ზოგებს შერჩა „იმედი“! არადა, ვნახოთ, დღეს სად მივედით?!

* * *
დღეს თქვენ „ცრუ“-ს თავ-ორს“ იცავთ, იან კელ, და გვარამიას იცავთ, იან კელ, „იმედის“ დამრბევს იცავთ, იან კელ და არ გადარდებს, ვის რა მიაკვლ!

* * *
იმერეთში ვარ, ვინყებ „იმე“-თი: – ბოშო, მართლა არ გახსოვს „იმედი“?!

ალექსანდრე შენგელია
ქუთაისიდან

პრემიერ-მინისტრი UNECE-ს აღმასრულებელ მდივანს შეხვდა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვირიკაშვილი გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის (UNECE) აღმასრულებელ მდივანს კრისტიან ფრის ბაქსს შეხვდა.

მხარეებმა „გარემო ევროპისთვის“ მერვე მინისტრიალის ფარგლებში განსახილველ საკითხებზე ისაუბრეს, რომელიც ბათუმში იმართება.

საქართველოს მთავრობის მეთაურმა გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის აღმასრულებელ მდივანს მადლობა გადაუხადა კონფერენციის ფარგლებში თანამშრომლობისა და იმ ძალისხმევებისთვის, რომელსაც ორგანიზაცია რეგიონის ქვეყნებში გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით იჩენს.

შეხვედრისას აღინიშნა, რომ UNECE-ის პროცესი – „გა-

ბათუმის მინისტრიალში 56 ქვეყნის 600-მდე ოფიციალური დელეგატი მონაწილეობს.

რემო ევროპისთვის“ და მინისტრთა კონფერენციები ხელს უწყობს რეგიონის ქვეყნების თანამშრომლობას და მნიშვნელოვან გარემოსდაცვით საკითხებზე მსჯელობის, პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრის და კონკრეტული სამოქმედო გეგმის შემუშავების საშუალებას იძლევა.

ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება წინასაარჩევნო პერიოდში იზღუდება

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის განცხადებით, ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება წინასაარჩევნო პერიოდში იზღუდება.

ამის შესახებ კვირიკაშვილმა წინასაარჩევნო პროცესის თემაზე კომენტარებისას ბათუმში განაცხადა.

გიორგი კვირიკაშვილის

თქმით, არჩევნების თაობაზე კონტრასტიანად გაკეთდა მთავრობის სხდომის განკარგულების მიხედვით და 8 ივნისიდან, ოფიციალურად, საქართველოში დაიწყო წინასაარჩევნო პერიოდის ბოლო.

„რაც იმას ნიშნავს, რომ მთელი რიგი რეგულაციები კანონმდებლობის მიხედვით შედის ძალაში და საქართველოში სტან-

დარტი წინასაარჩევნო პერიოდში მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული. შესაბამისად, იზღუდება ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენება. ეს არის დემოკრატიის კუთხით წინგადადგმული ნაბიჯი და ვფიქრობთ, რომ კონსულტაციებმა, რომელიც გაიმართა პრეზიდენტთან და პარლამენტთან ერთად, ძალიან მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიღო“, – აღნიშნა გიორგი კვირიკაშვილმა ბათუმში მიმდინარე „გარემო ევროპისთვის“ მინისტრიალზე.

ჩუხეთის ზაფხულის წინააღმდეგ საუკეთესო საშუალება წარმატებული და დემოკრატიული საქართველოა!

ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის ვიქტორია ნულანდის განცხადებით, შეერთებული შტატები საქართველო-აშშ-ის თანამშრომლობაში განსაკუთრებულ ყურადღებას საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებას დაუთმობს.

შესაბამისი განცხადება ვიქტორია ნულანდმა ამერიკის სენატის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის სხდომაზე გააკეთა.

„ვარშავის სამიტზე ალიანსი კიდევ ერთხელ დაადასტურებს იმ გზავნილს, რაც საქართველოს წევრობაზე 2008 წელს ითქვა. ვცდილობთ, ხელახლა მოვახდინოთ ორიენტირება შეერთებული შტატებისა და საქართველოს, ასევე ნატო-საქართველოს ურთიერთობებზე უსაფრთხოების კუთხით. ეს გულისხმობს არა მხოლოდ იმას, რომ ქართული ჯარები მოვამზადოთ ავღანეთისთვის ან კოსოვოსთვის, არამედ უფრო მეტად ვიყოთ ორიენტირებული შიდა უსაფრთხოების საჭიროებებსა და ეროვნულ თავდაცვაზე“, – განაცხადა ნულანდმა.

მისი თქმით, აშშ-სთვის მნიშვნელოვანია, რომ იყოს საქართველოს მისწრაფებების მტკიცე მხარდამჭერი.

„რუსეთის ზეწოლის წინააღმდეგ საუკეთესო საშუალებაა წარმატებული და დემოკრატიული საქართველო. ამიტომ ვმუშაობთ მათთან სასამართლოს რეფორმაზე, სამართლის უზენაესობაზე, ძლიერი ინსტიტუტების ჩამოყალიბებაზე, ასევე ბაზრებზე წვდომის კუთხით. ჩვენ მხარს ვუჭერთ საქართველოს ევროკავშირთან ურთიერთობაშიც, რაც გულისხმობს სავაჭრო სარგებლის ნახვას, მაგალითად აფხაზეთისთვის. ერთ დღესაც ამ ტერიტორიებმა შესაძლოა, მიიღონ უფრო მეტი სარგებელი თბილისისგან, ვიდრე ნებისმიერი მეზობელი სთავაზობს მათ“, – აღნიშნა ვიქტორია ნულანდმა.

© ფიცი ანაზ...

გაერო ჩაფლუსია მიიღო

აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ 70-ე სესიაზე კიდევ ერთი რეზოლუცია მიიღო.

მხარდამჭერი 76 ქვეყანა აღმოჩნდა, 15 იყო წინააღმდეგი, 64-მა კი თავი შეიკავა.

როგორც საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ დათო ზალკალიანმა უწყებმა გამართულ ბრიფინგზე განმარტა, რეზოლუცია მოუწოდებს ყენევის მოლაპარაკებების მონაწილეებს, გააქტიურონ ძალისხმევა საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მხრივ მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ლტოლვილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნებას.

© გოლო მაკვირვებს...

საოკუპაციო ხაზი და ახალი ბანერი

მიმდინარე წლის 6 ივნისს, რუსეთის ფედერაციის საოკუპაციო ძალების მიერ, ქარელის რაიონის სოფელ ავლევის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ადგილობრივი მოსახლეობის მფლობელობაში არსებულ სასოფლო-სამეურნეო საფარგულებზე ეწ. საზღვრის აღმნიშვნელი ბანერები უკანონოდ აღმართეს!

რუსეთის ფედერაციის საოკუპაციო ძალების მიერ აღნიშნული ბანერების არალეგალური მონტაჟი წარმოადგენს მორიგ პროვოკაციულ ქმედებას, რომელიც მიმართულია ადგილზე ვითარების დესტაბილიზაციისკენ და საფრთხეს უქმნის მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფას.

აღნიშნული უკანონო ქმედება 28 ივნისს დაგეგმილი ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის ჯგუფის შეხვედრაზე იქნება განხილული, – განაცხადა სუსის საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის დირექტორმა ირაკლი ბერიაძემ.

რად ლენინი რაზლივში და რად სააკაშვილი „ოდეზა-რენის“ გზაზე

მიხილ სააკაშვილი დროებით კაბინეტში – ოდეზა-რენის გზაზე, კარავში განთავსდა. ოდეზის გუბერნატორი აღნიშნულ ადგილას იქამდე აპირებს მუშაობას, სანამ „ოდეზა-რენის“ ავტომაგისტრალის მშენებლობა არ დასრულდება. მან კარავში პირველი შეხვედრები და თათბირიც უკვე გამართა. სააკაშვილი ჟურნალისტებსაც შეხვდა:

„ქვეყანაში წესრიგი უნდა დამყარდეს. აქ სრული არეულობაა სამართავ მექანიზმში. პატარა საქართველოს პრეზიდენტი ვიყავი. ვინმე მეტყოდა, რომ გზისთვის 40 მილიონ ევროს ვერ ვიშოვდი? საღამოს რომ ვიტყოდი, დილის 6 საათზე მშენებლობა იწყებოდა“, – დააბრეხა ოდეზის გუბერნატორმა.

ჩვენ პაპირაბთ მები ყურადღება დავუთმოთ ქართული ჯარის განვრტნას

„სრულად ვეთანხმები თქვენს განსაზღვრებას, რომ რუსეთი აგრძელებს სხვადასხვა გზით ზეწოლას საქართველოზე. რუსეთს ოკუპირებული აქვს საქართველოს ტერიტორიების 20 პროცენტი – აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი. ეს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილია და ასევე რუსეთი აგრძელებს ადმინისტრაციული საზღვრის გადმოწევის სამხრეთ ოსეთის რეგიონში, საქართველოს ტერიტორიის უფრო მეტ ნაწილზე. რუსეთი სხვა მხრივაც ახდენს ზეწოლას საქართველოზე, მათ შორის სამხრეთ ოსეთის დე-

ფაქტო ლიდერის მიერ სურვილის გამოცხადებით, რეფერენდუმის ჩატარებაზე რუსეთში ინტეგრირებისთვის.

2008 წელს საქართველოში რუსეთის შემოჭრის შემდეგ ჩვენი მიზანია, შევექმნათ რუსეთის მიმართ გამძლეობა და შევამციროთ დაუცველობა. კრიზისის შემდეგ ჩვენ დაეხარჯეთ 480 მილიონი საქართველოს უსაფრთხოების დახმარებებზე. ბევრი ჩვენი ტრენინგის პროგრამა ბოლო ათწლეულში ფოკუსირებული იყო ქართული ძალების მომზადებაზე საზღვარგარეთ განსათავსებლად, მათ შორის ერაყში, მოგვიანებით კი ავღანეთში. ახლან ჩვენ ვაპირებთ მეტი ყურადღება დავუთმოთ ქართული ჯარის განვრტნის ძალისხმევას თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებისთვის,“ – განაცხადა აშშ-ის თავდაცვის მდივნის მოადგილემ მაიკლ კარპენტერმა.

ჩვენ ახლა ვიყოფებით განვითარების მნიშვნელოვან ეტაპზე

სწავლა, შრომა. თავისთავად არაფერი კეთდება, ჭეშმარიტებისათვის ბრძოლაა საჭირო. ეს ასე იყო ყოველთვის და მით უმეტეს ასეა ახლა, როდესაც პრინციპულად განსხვავებულ საზოგადოებაში გვინევს ცხოვრება... ახლა მენცალიტეტიც უნდა იყოს სრულიად სხვაგვარი... ახლა, როგორც არასდროს, საჭიროა პრინციპულობა, საკუთარი სიმართლის გატანის უნარი, ბრძოლის უნარი. მე არ ვგულისხმობ დარვინისეულ ბრძოლას გადარჩენისთვის და ჯუნგლის კანონებს, ღმერთმა დამიფაროს, მაგრამ თუ ადამიანში არ არის მეტრძოლი სული, მისთვის შეუძლებელია მიზნის მიღწევა.

სხვათა შორის, როდესაც მოსკოვიდან სამუშაოდ თბილისში დავბრუნდი, საქართველოს დამოუკიდებლობის პირველ წლებში, ჩემთან ერთად კიდევ ბევრი ჩამოვიდა, მაგრამ ყველა როდი დარჩა ბოლომდე!

შეუძლებელია არ გაიზიარო დემოკრატიის ძველნი საგარეო კურსის და გამოვილიტიკური პროცესების გარეშე, ეს არის ყველა საღად მოაზროვნე ადამიანის აზრი. ჩვენ შენაღწევაზეა გათვითქმედი, თუ ბატონი ბიძინა სიტყვებს გაჟღერებდა: „საქართველოს საგარეო კურსი და ორიენტირი ერთმნიშვნელოვნად არის ევროატლანტიკური მიმართულება! ჩვენ მოთმინებით დავიწყოთ დაიქვემდებარება“

ყოველი ცივილიზებული სახელმწიფოს უპირველესი მოვალეობაა ფუნდამენტური მეცნიერების შენარჩუნებისა და განვითარებისათვის ზრუნვა. მიმაჩნია, რომ ქვეყანაში არსებული ეკონომიკური სირთულეების ფონზე მეცნიერება ერთ-ერთი ყველაზე უმნიშვნელო სფერო ხდება, რომელსაც აუცილებლად სჭირდება, ისევე როგორც განათლებასა და სამედიცინო დახმარებას, სახელმწიფოს მხარდაჭერა, თუ, რა თქმა უნდა, სახელმწიფოს სურს, ჰქონდეს მომავალი და, მით უმეტეს, მსოფლიოს ცივილიზებული საზოგადოების ერთიან ოჯახში განეკუთვნოს პერსპექტივა.

— **სულ ახლახან, საქართველოს მთავრობისა და საქველმოქმედო ფონდ „ქართუს“ მხარდაჭერით საფუძველი ჩაეყარა ტექნოლოგიური უნივერსიტეტის მშენებლობას ანდრონული თერაპიის ცენტრთან ერთად. ამ პროექტით საქართველო შევა მსოფლიოს იმ ქვეყნების ხუთეულში, სადაც ერთ-ერთი ასეთი უმსხვილესი პროექტი განხორციელდება...**

— ადრონული თერაპია გახლავთ მეცნიერული კვლევის კიდევ ერთი მიმართულება, რომლის მიზანია, რაც შეიძლება მაქსიმალური ეფექტი მივიღოთ იმ პაციენტებში, რომელთა მკურნალობაც შეუძლებელია სტანდარტული ქირურგიული, ქიმიო და სხივური თერაპიის მეთოდებით. ის ჯერ კიდევ კვლევის საგანია

და, ამდენად, პროექტს ექნება უმნიშვნელოვანესი გამოყენება არამხოლოდ სამედიცინო, არამედ უფრო მასშტაბური სამეცნიერო-კვლევითი თვალსაზრისითაც, რადგან ის ითვალისწინებს უმაღლეს სამეცნიერო-ინტელექტუალური პოტენციალის გამოვლენას და მოზიდავას, უახლესი ტექნოლოგიური აღჭურვილობის დანერგვას. ეჭვგარეშეა, რომ აღნიშნული პროექტი უდიდეს სტიმულს მისცემს ახალგაზრდა თაობას მეცნიერული კვლევისა და ინოვაციური მიდგომების შემუშავებისა და პრაქტიკაში დანერგვისათვის. ეს იქნება ცოდნის ახალი კერა, რომელიც მოიზიდავს მეცნიერებს და სტუდენტებს მთელი მსოფლიოდან — აკი უნივერსიტეტის დაფუძნებისადმი მიძღვნილ კონფერენციაზე საქართველოში სტუმრად იმყოფებოდნენ მსოფლიოში სახელგანთქმული ფიზიკოსები, მათ შორის 2013 წლის ნობელის პრემიის ლაურეატი ფიზიკის დარგში ფრანსუა ენგლერტი.

გული მწყდება, ჩვენი თანამემამულენი საზღვარგარეთ რომ მიდიან და იქ აღწევენ მნიშვნელოვან წარმატებებს. ჩვენთან საკმაოდ ხანგრძლივი დროის განმავლობაში იყო ისეთი დამოკიდებულება მეცნიერთა მიმართ, რამაც დაუკარგა ახალგაზრდებს ამ სფეროში მოღვაწეობის ხალისი. ამან გამოიწვია ინტელექტუალური კადრების გადინება საზღვარგარეთ. ნებისმიერი ქვეყანა სიხარულით ღებულობს ჩვენს განათლებულ და ერუდირებულ სპეციალისტებს სხვადასხვა დარგში.

ფიქრობ, ნებისმიერ ადამიანს, რომელსაც მეტ-ნაკლები დრო გაუტარებია სამშობლოს გარეთ, განუცდიდა ნოსტალგიის გრძნობა და იმის განცდა, რომ ნებისმიერი წარმატება ათმაგ კმაყოფილებას განიჭებს, თუ ის საკუთარ ქვეყანაშია მიღწეული.

დღეს აღარ არის დიდი სირთულე საზღვარგარეთ გამგზავრება, ყველას მოგვწონს განვითარებული, დალაგებული, დემოკრატიული პრინციპებით მართული ქვეყნები, მაგრამ ჩემი გამოცდილებიდან გამომდინარე, მაინც მგონია, რომ ქართულ ბუნებაში დევს რაღაც მარცვალ, რომელსაც ადრე თუ გვიან ისევ სახლისკენ მოყვება და ეს ძალიან დიდი ბედნიერებაა. ამდენად მსხარებს ყველა განხორციელებული პროექტი, ინიციატივა თუ წამოწყება, რომელიც ცხოვრების ევროპულ სტანდარტებთან გვაახლოებს. მინდა, კიდევ ერთხელ დავადასტურო ჩემი თანხმობა იმ კონცეფციასთან, რომლის თანახმადაც ქვეყნის გამოთლიანების პერსპექტივა რეალური გახდება მხოლოდ და მხოლოდ მაღალ ღირებულებებზე დაფუძნებულ და ძლიერი ეკონომიკის მქონე სახელმწიფოში, სადაც ცხოვრება ყველასთვის ერთნაირად მიმზიდველია.

...დაიხ, ჩვენ ახლა ვიყოფებით განვითარების მნიშვნელოვან ეტაპზე, როდესაც თითოეულმა მოქალაქემ დამოუკიდებლად, ყოველგვარი ძალდატანების გარეშე უნდა გააკეთოს არჩევანი. ეს კი ძალიან დიდ პასუხისმგებლობას გვაკისრებს.

ესაუბრა
რუსლან რუსინა

ბასაპპირი არ არის, რომ საქართველოს ყოფილი პრემიერ-მინისტრის ბატონ ბიძინა ივანიშვილის მიერ 2016 წლის 30 მაისს გამოქვეყნებულმა ღია წერილმა საქართველოს მოსახლეობის ფართო ინტერესი გამოიწვია და საყოველთაო განხილვის საგანი გახდა. საზოგადოების წარმომადგენლები სხვადასხვაგვარად აფასებენ მის შეხედულებებს. ამდენად, ჩვენი მკითხველისთვის საინტერესო იქნება იმ ადამიანების აზრი, რომელთაც თავიანთი საქმიანობიდან გამომდინარე თვალსაჩინო ადგილი უკავიათ ჩვენი საზოგადოების ყოველდღიურ ყოფაში და, შესაბამისად, თავადაც აქვთ ყოველდღიური შეხება ყველაზე საჭირობო სფეროებისათვის.

ამ თემაზე სასაუბროდ აკადემიკოს **ფრიდონ თოღუას** მივმართეთ. ბატონი ფრიდონი არაერთხელ ყოფილა ჩვენი გაზეთის სტუმარი და მისი მოსაზრებები ყოველთვის გამოიჩნეოდა ამა თუ იმ სიტუაციის რაციონალური შეფასებით.

— **ბატონო ფრიდონ, უნდა ვაღიაროთ, რომ სრულიად განსხვავებული მოსაზრებები შეიძლება წაიკითხოთ დღევანდელ პრესაში თუ ინტერნეტისფერებში ბატონი ბიძინა ივანიშვილის წერილის შესახებ. თქვენ თუ ნაიკითხეთ ეს წერილი და რა შთაბეჭდილებები შეგიძლიათ გაგვიზიაროთ?**

— რა თქმა უნდა, ნავიკითხე... ნავიკითხე, უწინარესად, იმიტომ, რომ მართლაც დიდი იყო ინტერესი და რეზონანსი საზოგადოების მხრიდან და მეორეც, მიუხედავად იმისა, რომ ბატონი ბიძინა გადადგა თანამდებობიდან საკუთარი სურვილით, ის დღესაც ითვლება საკმაოდ გავლენიან პიროვნებად, რამეთუ მის სახელთან ასოცირდება „ქართული ოცნება“, როგორც მმართველი გუნდი. არ არის საჭირო პოლიტიკოსობა, რომ ამას მიხვდე და ანგარიში გაუწიო.

თქვენ წარმოიდგინეთ, მაშინაც კი, როდესაც პარლამენტის დეპუტატი გახლდით, არ ვთვლიდი, რომ აქტიური პოლიტიკოსი ვარ. დეპუტატობა ჩემთვის, უწინარეს ყოვლისა, იყო იმ ხალხზე ზრუნვის საშუალება, ვინც ნდობა გამოიმცხადა და თავის წარმომადგენლად მაღიარა. მე ყოველთვის ვამბობდი, რომ არ ვარ პოლიტიკოსი, მაგრამ საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე უარი არასოდეს მიუტევამს და, ცხადია, ჩემი აზრიც აქტიურად გამომოქცეა. მე ექიმი ვარ და ჰიპოკრატეს უმთავრესი პრინციპი „არ ავნო!“ ჩემი ცხოვრების ძირითადი კანონი იყო. აქედან გამომდინარე, არ მიყვარს ღრმა პოლიტიკური ნიაღვრეები და დებატებში მონაწილეობა, მაგრამ რაც ფაქტია, იმის უარყოფაც არ შემიძლია.

ჩვენ, ქართველებს გვჩვენია: ზოგადად ყველაფერი უცებ გვინდა მივიღოთ — მინიმალური დანახარჯებით მაქსიმალური შედეგი... ეს ძალიან კარგია, მაგრამ, სამწუხაროდ, ცხოვრებაში ასე არ ხდება. ნაჩქარევი გადაწყვეტილებები შესაძლებლობების ზღვარზე ბალანსირება, კარგს არაფერს მოგვიტანს.

ამიტომაც არ შემიძლია, არ დავეთანხმო ბატონი ბიძინას მოსაზრებას, რომ საქართველოს ეკონომიკის განვითარებას და ეკონომიკის ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოებას დრო სჭირდება. როგორც იტყვიან, ასი პროცენტით ვეთანხმები, რომ: „ეკონომიკური გათვლების გარდა, ამის იმედს მაძლევს ჩვენი ხალხის ნიჭიერება, შრომისმოყვარეობა, სწრაფვა სიხალისის შეცნობისკენ და, რასაკვირველია, ჩვენი ახალგაზრდების გონიერება, დიდი შემართება, თვითორგანიზების უნარი და საკუთარი ქვეყნის სიყვარული...“

წარმატების მისაღწევად საჭიროა ბრძოლა... საერთოდ ნებისმიერ საქმეში წარმატებას სჭირდება მეტრძოლი სული და უნარი. იმისათვის, რომ დამკვიდრდე და შენი ადგილი იპოვო ცხოვრებაში, საჭიროა

გული მწყდება, ჩვენი თანამემამულენი საზღვარგარეთ რომ მიდიან და იქ აღწევენ მნიშვნელოვან წარმატებებს. ჩვენთან საკმაოდ ხანგრძლივი დროის განმავლობაში იყო ისეთი დამოკიდებულება მეცნიერთა მიმართ, რამაც დაუკარგა ახალგაზრდებს ამ სფეროში მოღვაწეობის ხალისი. ამან გამოიწვია ინტელექტუალური კადრების გადინება საზღვარგარეთ. ნებისმიერი ქვეყანა სიხარულით ღებულობს ჩვენს განათლებულ და ერუდირებულ სპეციალისტებს სხვადასხვა დარგში.

საყრდელ დროს, მზად ვიძნებოდა და ევროატლანტიკური სტრატეგიაში შევალთ მაშინვე, როგორც კი ჩვენი მემორანდი და პარტნიორობი კარის გაღებას შეიძლება.

დასავლური კურსი არ ნიშნავს, რომ პატივისცემით არ მოვამცავთ მაშინვე და არ გავითვალისწინებთ მათ ინტერესებს, პირიქით, ჩვენი სტრატეგია გულისხმობს მემორანდუმის ურთიერთობის დამყარებას ყველა მიზნობრივ და არამიზნობრივ ძველსადაც.

ყველაფერს გავაპატივებთ, რათა საქართველოს ინტერესების შეუღებას ვაძლავთ ურთიერთობის ნორმალიზაცია რუსეთთან, გავაღრმავებთ კავშირებს მნიშვნელოვან პარტნიორობასთან და მემორანდუმთან.

ამის ნათელი მაგალითია ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებაზე ხელმოწერა, უვიზო მიმოსვლის რეჟიმის რატიფიცირება.

ჩემთვის, როგორც ექიმისთვის, განსაკუთრებით ახლო და მნიშვნელოვანია ის რეჟიმები, რომლებიც გატარდა ჯანდაცვის სფეროში. საყოველთაო დაზღვევა უამრავ ადამიანს მისცა საშუალება, ჩამატარებინა მკურნალობა, რომლის შესაძლებლობაც ადრე არ ჰქონდა და ზოგჯერ იმუშავებდა იყო, სახლ-კარი გააყიდა ამისთვის. უდიდესი მიღწევაა C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამა. რად ღირს, რომ ონკოლოგიურ პაციენტებს უზასოოდ უტარდებოდათ უპირისპიროდ და სხივური თერაპია, აუცილებელია ქირურგიული ოპერაციები... ზოგადად ჯანდაცვის რეჟიმები ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებულ და ძვირფასი პროექტად მიმაჩნია.

ამის გარდა არ შეიძლება, არ აღვნიშნო ბატონი ბიძინას დამსახურება საქართველოს მცენიარებათა აკადემიის შენარჩუნებაში იმ სახით, როგორითაც ის დღეს არსებობს — ჩემი აზრით, ეს გახლავთ ჭეშმარიტად საზოგადოებრივი საქმიანობა, მცენიარება, განათლება, ჯანმრთელობა, ამაზე დიდი საზოგადოებრივი მნიშვნელობაა ყველასთვის ერთნაირად მიმზიდველი.

ძარტველები დიდ ღლავს დაეჭერთ, თუ საბოლოოდ არ ამოვიძირკვავთ სააკაშვილის რეჟიმს, პოლიტიკურ სარბი-ელს არ დავატოვებინებთ ნაცების ფესვებზე ამოყრილ ეგრეთ წოდებულ რესპუბლიკელებს და თავისუფალ დემოკრატიებს. აგრეთვე პარლამენტში მოხვედრის საშუალებას მივცემთ არასაპარლამენტო პარტიებს, გაგზირყვდებით და პოლიტიკური თამაშისთვის წინადაგს მოვუმზადებთ ნაცებისთვის მაშველ რგოლად გადმოსროლილ პაატა ბურჭულაძეს.

მოვლენების ვითარებამ გვიჩვენა, რომ ფსევდოპარტიებისთვის მთავარი ქართველთმოდულე სააკაშვილის ხელისუფლებიდან ჩამოშორება კი არ ყოფილა, არამედ პარლამენტში მოხვედრა. ისინი უკვე გაერთიანდნენ და „ოცნების“ წინააღმდეგ იბრძვიან. ყველაფერი ეს იმას ნიშნავს, რომ სააკაშვილის ნისქვილზე წყალი ღვარცოფად მიუშვს. პარლამენტში მოხვედრის მათი დაუოკებელი სურვილი იმდენად დიდია, რომ სასურველი შედეგის მიუღებლობის შემთხვევაში მასობრივი საპროტესტო გამოსვლებით იმუქრებიან, მაგალითად, ეგრეთ წოდებული „პატრიოტთა ალიანსი“ ამ მოწოდებით გამოდის. სწორედ ამას შქვია ქვეყნის სასიცოცხლო ინტერესების არაფერად ჩაგდება.

„ქართულმა ოცნებამ“ შეასრულა უდიდესი ეროვნული საქმე — ანტინაციონალები (ზოგი მათ ნაციონალებად რომ მოიხსენიებს) ჩამოაშორეს ხელისუფლებას, რომლებიც ქვეყანას კატასტროფისკენ მიაქანებდნენ. „ოცნებას“ ამჟამადაც არ დაუკარგავს ფუნქცია — მან ზემოხსენებული ნარჩენების ფესვების ამოძირკვა უნდა შეძლოს; აგრეთვე გააუვნებელყოს ნაცების წამოსაშველებლად ამხედრებული სატელიტი პარტიები, რომელთაც სულ ახლახანს შემოუერთდა ზემოხსენებული ბურჭულაძე.

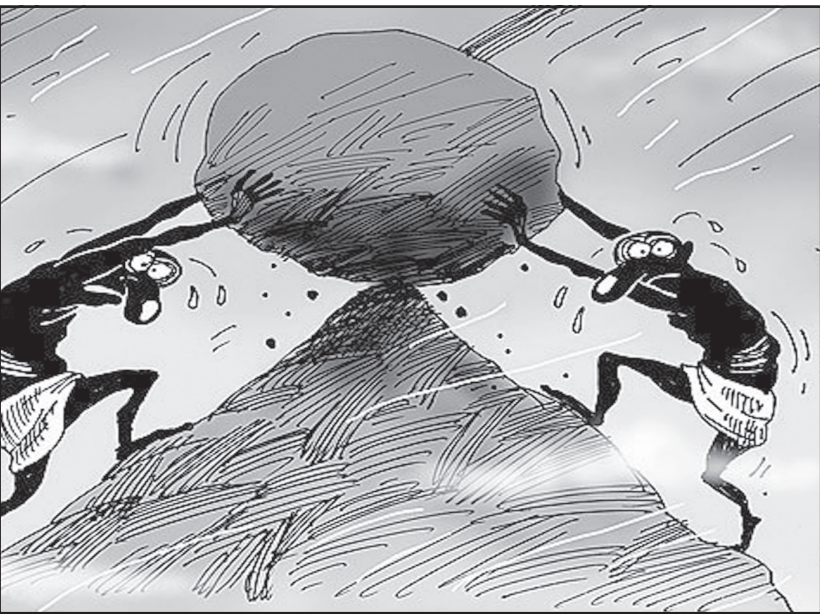
ზოგმა შეიძლება ასეთი აზრი მოგვანოდოს — რაკი „ოცნებას“ ჯერჯერობით არ დაუკარგავს მასზე დაკისრებული ფუნქცია, უმჯობესი არ იქნება დანარჩენი პარტიები მის ირგვლივ გაერთიანდნენ? — არავითარ შემთხვევაში!!! თუ მოვიშველიებთ უმაღლესი მათემატიკის ერთ დებულეზას, დავრწმუნდებით ჩემ მიერ გამოთქმული მოსაზრების სისწორეში. ამ პარტიებს წარმოდგენა არა აქვთ ინტეგრალურ პოლიტიკაზე, თანამედროვე დიპლომატიაზე; მათ არ ძალუძთ მოვლენების შეფასება და იქიდან სათანადო დასკვნის გამოტანა. დავუშვათ, მე, ძლიერ ვაჭარბებ და უტირიერბას ვაკეთებ, მაგრამ მათი ცოდნა ცხოვრების ყველა სფეროსა და საგანში უსასრულოდ მცირეა ამ პარტიათა ერთობლიობაც კი ვერ მოგვცემს სასურველ შედეგს, ამიტომ ქვეყნის ინტერესები მოითხოვს, საქართველოს მოსახლეობამ გა-მოიჩინოს სიფხიზლე და ზემოხსენებულ ფსევდოპარტიები არ შეუშვან პარლამენტში.

ეგრეთ წოდებული ვაიექსპერტები, ძირგამომხრელი ფსევდო არასამთავრობო ორგანიზაციები ჩართულნი არიან „ოცნების“ წინააღმდეგ ბრძოლაში. ყველანი, თითქოს აბსოლუტურ ჭეშმარიტებას ქადაგებენ, ერთ ხმაში გაჰყვირიან — „ოცნებას“ არაფერი გაუკეთებია და საპარლამენტო არჩევნებში პრობლემა შეექმნებაო. მაგალითად, ადრე „ოცნების“ დაუცხრო-მელი პროპაგანდისტი გია ხუხაშვილი, ამჟამად კი თავ-გადაკლული სააკისტი (მას ჰგონია, ამ ფერიცვალე-ბას ხალხი ვერ ამჩნევს) ამუნათებს „ოცნებას“ და ურჩევს, ფსევდოპარტიებს (მათ შორის ეგრეთ წოდებულ ნაცებსაც), თუ როგორ უნდა გაერთიანდნენ ქვეყნის დამატკევეარი სააკისტების დამმარცხებელი ადამიანების („ოცნების“) წინააღმდეგ ბრძოლაში. იმედი მაქვს, საქართველოს მოსახლეობა ყურად არ იღებს მსგავსი მერყევი ინდივიდების შეგონებას და ქვეყნის სასიკეთოდ იმოქმედებს.

„ოცნებამ“ ცხოვრების თითქმის ყველა სფეროში გარკვეულ წარმატებას მიაღწია. მიუხედავად იმისა, რომ არის ზენოლა გარედან, შიგნიდან — სააკისტი-ბი, ფსევდოპარტიები, არასამთავრობოები, ჩასაფრებულები, საერთოდ, სკამის ყველა მოყვარული მოწადინებულნი არიან მმართველი პარტიის მიღწევები მიჩქმალონ, როგორმე ხელი შეუშალონ ქვეყნის წინსვლას. ყოველივე ეს ხდება, მხოლოდ და მხოლოდ პირადული ინტერესებიდან გამომდინარე, არად დაგი-დევენ სახელმწიფო ინტერესებს.

ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა იმთავითვე თქვა: სააკაშვილთან მუშაობა შეუძლებელიაო. ამაზე განგაში ატეხა დასავლეთმა და თავს კოჰაბიტაცია მოგვასვია. სწორედ ამ დროს საქართველოს მთელი მოსახლეობა უნდა გამოსულიყო ქუჩაში და მხარი ივანიშვილისთვის დაეჭირა. ივანიშვილი გულივერი ხომ არ არის, რომ მთელ დასავლეთს წინააღმდეგობა გაუწიოს. მას წამოშველებაც უფრო ხშირად სჭირდება. პოლიტიკით დასაქმებული ადამიანი, „ოცნებას“ რომ დადანაშაულებს კოჰაბიტაციაში, მას პოლიტიკაში არაფერი ესაქმება. ქართულ პროკურატურას იმაში ადანაშაულებენ, რომ თითქოს მას არ ძალუძს ისეთი დოკუმენტის შემუშავება, რომ სისხლის დამნაშავე სააკისტები საქართველოს მართლმსაჯულებას გადმოსცენ. ეს მოსაზრება არ შეესაბამება სინამდვილეს. დასავლეთი კბილებით იცავს დამნაშავე სააკისტებს. ისინი უკრაინის მთავრობაში დაასაქმეს. მათ სარეგანშოდ ამზადებენ. ასეთ ვითარებაში ფხიზლად უნდა იყოს ქართველი ხალხი, რათა დასავლეთის ყურმოჭირილი მარიონეტები სააკისტების სახით საქართველოს ხელისუფლებაში არ დაბრუნდნენ.

ქართველები დიდ ღლავს დაპიჭერთ, თუ...

ფხიზლად უნდა იყოს ქართველი ხალხი, რათა დასავლეთის ყურმოჭირილი მარიონეტები სააკისტების სახით საქართველოს ხელისუფლებაში არ დაბრუნდნენ.

ოქტომბრის არჩევნებით დასავლეთი უნდა დაეარწმუნოთ, რომ სააკისტებს ქართველი ხალხი არ აირჩევს და უმჯობესი იქნება იმათთან იურთიერთონ, ვინც არჩევნებში გაიმარჯვებს.

იმასაც აღვნიშნავდი, რომ აუცილებელია რუსეთთან ნორმალური ურთიერთობის დამყარება, მაგრამ ორიენტაციის შეცვლა დაუშვებელია.

დასავლეთი გვაშინებს, თუ დემოკრატიას არ განავითარებთ, ნატოში არ მიგიღებთო. საქართველო იმდენად მნიშვნელოვანია დასავლეთისათვის, რომ ჩვენთან პოლპოტის რეჟიმი რომც დამყარდეს, მაინც მიგვიღებენ ნატოში, მაგრამ ვითარება ისეთია — ამ ეტაპზე ნატოში მიღება შეუძლებელია. ეს რომ ასეა, ცოტაოდენი ექსკურსი მოვასდინოთ წარსულში.

პირველი მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ — 1919 წელს გამარჯვებული სახელმწიფოები შეიკრიბნენ პარიზის მახლობლად და შეთანხმდნენ გავლენათა სფეროების ხელახალ გადანაწილებაზე. ამ შეთანხმების მიხედვით რუსეთის გავლენის სფეროდან გამოვიდნენ ბალტიისპირეთისა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნები. ამგვარ შეთანხმების შედეგს დაეთანხმა რუსეთი და ამიტომაც ხსენებულმა ქვეყნებმა დამოუკიდებლობა გამოაცხადა და 1940 წლამდე ეს ქვეყნები ამ სტატუსს ინარჩუნებდნენ. 1939 წლის სექტემბერში გერ-

მანია და საბჭოთა კავშირი თავს დაესხნენ ზემოაღნიშნულ სახელმწიფოებს და დაპარგვინეს დამოუკიდებლობა. მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ კვლავ მოხდა მსოფლიოს გადანაწილება გავლენათა სფეროების მიხედვით. ამას თან მოჰყვა სამხედრო ალიანსების შექმნა — ნატო და ვარშავის ხელშეკრულება. საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ კვლავ აღდგა მსოფლიოს გადანაწილება წინანდელი ვარიანტით და უმაღლეს ბალტიისპირეთის ქვეყნები რუსეთის გავლენის სფეროდან გამოვიდნენ. ამ მოვლენას კრემლი შეეგუა, მაგრამ უკრაინის, ბელარუსის, ყაზახეთის, შუა აზიისა და კავკასიის ქვეყნების გასვლას მისი გავლენის სფეროდან ზედმეტად მტკიცეულად განიცდის.

ლოგიკის თანახმად ვარშავის ხელშეკრულების გაუქმების შემდეგ ნატოც უნდა გაუქმებულიყო, მაგრამ პირიქით მოხდა — ნატომ რუსეთის მოსაზღვრე ქვეყნები თავის რიგებში მიიღო, მაგრამ რუსეთი ყოველ ღონეს მიმართავს, რათა ის ქვეყნები მაინც არ გაერთიანდნენ ნატოში, რომლებსაც იგი თავის გავლენის სფეროდ მიიჩნევს.

მართალია, ნატოს გაუქმება ლოგიკიდან გამომდინარეობს, მაგრამ რუსეთის მიერ ჩაგრულ სახელმწიფოებს ნატოს არსებობა ხელს აძლევს, რათა რუსეთის აგრესია დაითრგუნოს. აქედან გამომდინარე, ნატოში არ მიგვიღებენ, მაგრამ აშშ და დასავლეთი გვეხმარება ეკონომიკურად და სამხედრო თვალსაზრისით. შეიძლება ითქვას, ყოველივე ეს ხდება ნატოში მიუღებლობის საკომპენსაციოდ. კარგი იქნებოდა, თუ საქართველო ისე მოიქცეოდა. როგორც აზერბაიჯანი, მაგრამ... ამჟამად ძლიერ შეტოპილი გვაქვს და ნეიტრალიტეტის დაცვა გაგვიჭირდება.

ბუნებრივია, ხელისუფლება ოფიციალურად ვერ განაცხადებს, რომ ნატოში ამ ეტაპზე არ მიგვიღებენ. არც იმას იტყვის, რომ დასავლეთს სურს, სააკაშვილი დაუბრუნდეს ხელისუფლებას. ამით გაინანწყნებს პარტნიორებს და თითქოს თავის თავს იდანაშაულებს კოჰაბიტაციასა და იმაშიც, რომ ვერ შეძლო სისხლის დამნაშავე სააკისტების ჩამოყვანა საქართველოში. ყველაფერი ეს უნდა თქვან ხელისუფლების გარეშე მყოფმა ადამიანებმა, რომელთაც ძალუძთ მოვლენების სწორად აღქმა და ანალიზი. სამწუხაროდ, ამ ამოცანის გადანწყვეტის უნარის მქონე ადამიანები ჯერჯერობით საქართველოში არ ჩანან. ექსპერტები იმასვე იმეორებენ, რასაც მასა აღიქვამს და უნარი არა აქვთ ანალიზისა.

ხელისუფლება თავს ისე იჭერს, რომ თითქოს მას სჯერა დასავლეთის დაპირებები ნატოსთან მიმართებაში, ხოლო დასავლეთის ჰგონია საქართველოს ხელისუფლება ტყუვდება ამ მოვლენასთან დაკავშირებით. ამ თამაშით ორივე მხარე იგებს: საქართველო დასავლეთიდან სერიოზულ დახმარებას იღებს, ხოლო დასავლეთს საქართველოს ტერიტორია რაიმე ამოცანის შესასრულებლად დაბეჭვებული აქვს.

...ყველა პარტიის პროგრამა დადის პრიმიტიულ კონცეფციებზე — ჩვენ გვსურს კარგი ეკონომიკა, კარგი პოლიტიკა, ცხოვრების მაღალი დონე და ასე შემდეგ, ხოლო როგორ მიიღწევა ეს „კარგი“ არავინ ამბობს, არავის წარმოდგენა არა აქვს პოლიტიკურ მიმდინარეობათა და თეორიათა შესახებ.

ყველას მხოლოდ სკამები ელანდება. ამიტომ ამ მოლანდებებს ბოლოს და ბოლოს წერტილი უნდა დაუსვას ოქტომბრის არჩევნებმა.

ეგრეთ წოდებული პოლიტიკური პარტიები შინ უნდა დაბრუნდნენ და სწორი აზრის გასატარებლად პოლიტიკურ სარბიელზე ინტელექტუალები გამოვიდნენ, რომელთა თაოსნობით შემუშავდება ზემოხსენებული, რეალობის შესაქცევის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ფორმაცია.

თუ ამ სტატიაში განვითარებული მოსაზრებანი საქართველოს მოსახლეობამ არ გაითვალისწინა და ფსევდოპარტიების ცრუდაპირებები რეალობად მიიჩნია, უსასრულო ობიექტური ფაქტორების წინააღმდეგ წავიდა (რისი ნიშნები უკვე არსებობს), მივიღებთ საერთო არეულობას, სისხლის ღვრას, რაც ქვეყნის კატასტროფას კიდევ ერთხელ გამოიწვევს.

ონისა მხარიაშვილი

აპილაზ მუხაშვილას და ასე ვიქნებით ჩართული წინასაარჩევნო კამპანიაში

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი დავით სერგენევი წინასაარჩევნო კამპანიის პერიოდში შევებულებას აიღებს. ამის შესახებ სერგენევიმ ჟურნალისტებს საკითხის კომენტარებისას განუცხადა.

„ჯერჯერობით ვაგრძელებ ჩემს სამუშაოს, როგორც ჯანდაცვის მინისტრი. ალბათ გარკვეული დოზით ამ პოზიციიდან მომიწევს ჩართვა. დადგენილი წესის მიხედვით, იმ პერიოდში როდესაც მე ჩართული ვიქნები საარჩევნო კამპანიაში, საარჩევნო კანონმდებლობის შესაბამისად, ალბათ, ავიღებ შევებულებას და ასე ვიქნები ჩართული“, — განაცხადა დავით სერგენევი.

„წინასაარჩევნო კამპანიაში კანონმდებლობის ფარგლებში ჩაერთვები“

ამონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი წინასაარჩევნო კამპანიაში ჩაერთვება. დიმიტრი ქუშნიშვილის განცხადებით, ის გუნდის საკმაოდ აქტიური წევრია და შესაბამისად წინასაარჩევნო კამპანიაში კანონმდებლობის ფარგლებში ჩაერთვება. „კანონმდებლობის ფარგლებში ჩაერთვები. კანონმდებლობა არის მთავარი, რაც ჩვენს ქვეყანას გააჩნია. როგორც გუნდის წევრი, ვიქნები ძალიან აქტიური. არ ვიყენებ არანაირ ადმინისტრაციულ რესურსს. ეს არის ძალიან მარტივი, საქართველოში არის შემუშავებული არაერთი მექანიზმი, რომელიც იძლევა იმის საშუალებას, რომ აღნიშნული იყოს გადამოწმებული. აქედან გამომდინარე, ტყუილ ბრალდებებს არ მივიღებ და ვერ მივიღებთ. თუ ვინმეს კონკრეტული ფაქტი ექნება, ამაზე რეაგირება გვექნება“, — განაცხადა ქუშნიშვილმა.

© რა ჯდება საპარტოვლო სასკოლო ბანკები?

რესტორანი, ლიზინი, სარეზერვუარი...

„მე რომ სკოლის მასწავლებელი ვიყო, არ წავიდოდი მე-12 კლასელების ბანკეტზე,“ — სოციალურ ქსელში ჟურნალისტ მეგი კავთუაშვილის მიერ ამ სათაურით გამოქვეყნებულმა სტატუსმა აქტიური დისკუსია გამოიწვია.

„შემრცხვებოდა მოსწავლეების და მათი მშობლების. რაც ჩემგან სკოლის კედლებში უნდა მიეღოთ, რეპეტიტორებისგან რომ ისწავლეს, რაშიც სახელმწიფომ მე ხელფასი გადამიხადა, იმავე ცოდნის ყიდვა მშობლებს რომ სხვაგან მოუხდათ. რა დროშიც მე უნდა მესწავლებინა, ის პერიოდი უშედეგოდ დასრულდა და დამატებითი დროის დახარჯვა მოუხდათ ბავშვებს.

ვერ წავიდოდი ბანკეტზე და ჩემ „ქეიფ-დროს ტარებაში“ კიდეც დამატებით ვერ დავახარჯინებდი ნასესხებ ან სიმწრით ნაშოვნ ფულს მოსწავლეთა მშობლებს.

გულშემოყრილი დამხვდა ჩემი სტილისტი. გამოვეცით, რა გჭირს, ხომ მშვიდობა გაქვს-მეთქი. ჩავეცინა, ჩემი ბიჭი სკოლას ამთავრებს და საბანკეტოდ 400-400 ლარს აგროვებენო. დამრიგებელს უთქვამს, ყველა მასწავლებელი უნდა დავპატიჟოთ და ლიმუზინები ვიქირაოთო. თან შარვალ-კოსტიუმიც საყიდელი გვაქვს და ვის ვესესხო ფული, იმას ვფიქრობო. გლდანში ხდება ეს.

რა ბანკეტი, რა მასწავლებელი, რა ლიმუზინი, რა შარვალ-კოსტიუმი... თუ დედა-მინაზე არ ვარ, „შემომილანუნეთ!“ — წერს კავთუაშვილი.

სკოლის გამოსაშვები ბანკეტი უცხოეთის ქვეყნებშიც გავრცელებული ტრადიციაა. თუმცა პრობლემა, რაზეც პოსტის ავტორი ამახვილებს ყურადღებას, იმ კონტრასტს ეხება, რომელიც, ერთი მხრივ, საქართველოს განათლების სისტემასა და სოციალურ ფონს, მეორე მხრივ კი მოსახლეობის შემოსავლებს შორისაა.

„კომერსანტი“ შეეცადა გაერკვია, საშუალოდ რა ჯდება საქართველოში სასკოლო ბანკეტი ერთ ადამიანზე და რა ხარჯები შედის ამ თანხაში.

ამ მიზნით რამდენიმე რესპონდენტი გამოვეცით, რომლებმაც სკოლა წელს დაამთავრეს.

ნაძალადევის საჯარო სკოლის ერთ-ერთი კურსდამთავრებული, აბიტიურიენტი: „სკოლა წელს დავამთავრე. ბანკეტზე წასვლა დაახლოებით 700-800 ლარი დამიჯდა. 200 ლარი რესტორნის მენიუ და მისი ორგანიზება დაჯდა. ამაში შედის როგორც უშუალოდ მენიუ, ისე ქალაქარეთ გასვლა და ფოტო და ვიდეოგადაღება. შემდეგ ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, წვრილ-წვრილი დეტალები, რომელიც საღამოზე დასასწრებად არის აუცილებელი. ამას ემატება მასწავლებლის საჩუქარი, ყველაფერი ჯამში ძალიან დიდ თანხამდე ავიდა. ჩემი აზრით, ჯობდა ეს ფული შემენახა, ცოტა დამემატებინა და დასასვენებლად წავსულიყავით კლასელები საზღვარგარეთ. ბევრად კარგად გავერთობოდიო. სისულელეა ბანკეტებში ამდენი ფულის ყრა, არადა, რომ არ ნახვიდე, სხვა თვალით შემოგხედავენ.“

საბურთალოს ერთ-ერთი საჯარო სკოლის ყოფილი მოსწავლე, ამჟამად მეორე კურსის სტუდენტი: „სკოლა რამდენიმე წლის წინათ დავამთავრე. ჩემი გამოცდილებით ვიცი, რომ სკოლის დამამთავრებელი ბანკეტი საკმაოდ დიდ თანხებთან არის დაკავშირებული. მასხვს, რომ ჩვენ 250 ლარი

გადავიხადეთ, მაგრამ ამ თანხაში ცხადია ტანსაცმელი და მომზადება არ შედიოდა. ხვდებით ალბათ — საერთო თანხა ძალიან მაღალი იყო. სამწუხაროდ, ჩვენს რამდენიმე კლასელს არ ჰქონდა შესაძლებლობა, ეს თანხა გადაეხადა (გველისხმობ მხოლოდ 250 ლარს). ამ მომენტში თავს იჩენს სირცხვილი, ბრაზი, უთანასწორობის განცდა. ისიც მასხვს, ერთ-ერთი კლასელი ამბობდა, „რა გაციხდათ ეს 250 ლარიო.“ საბოლოოდ ბანკეტის სამზადისი სერიოზულ დაპირისპირებად იქცა.

საერთო ჯამში მსგავსი გამოხატუებების ავტორები გავაჩუმეთ და შევეთანხმდით, რომ ვისაც პრობლემები ჰქონდა, ნაკლებ თანხას დადებდა. თითქოს ეს ტოლერანტული მიდგომაა, მაგრამ არის რალაც დამამცირებელი მასში, განსაკუთრებით თინეიჯერობის ასაკში. ჩემი მეგობრებისგან წელსაც არაერთი მსგავსი შემთხვევა გამიგია.“

არცთუ იშვიათია შემთხვევა, როდესაც სკოლის გამოსაშვებ ღონისძიებაში ლიმუზინი მონაწილეობს, რომელსაც, ცხადია, ასევე მოსწავლეების მშობლების ხარჯით ქირაობენ.

რესტორნებისთვის სასკოლო ბანკეტი კვლავ შემოსავლიან ბიზნესად რჩება.

თუმცა „კომერსანტის“ მიერ გამოკითხულმა არცერთმა რესტორანმა არ დაასახელა ფასი, რაც სკოლის ბანკეტი ჯდება. „თბილისის ზღვის კლუბში“ ამბობენ, რომ წელს ბანკეტებზე მომართვიანობა გასულ წელთან შედარებით გაზრდილია. რაც შეეხება იმას, თუ რა ჯდება საშუალოდ ერთი კაცი მომსახურება, ამაზე ამბობენ, რომ ეს კონფიდენციალურია და მოლაპარაკების საგანს წარმოადგენს.

ფასებზე არ საუბრობენ არც რესტორან „გუჯარში“ და არც „ბაბილო სანაპიროზე“. ორივე რესტორანში აცხადებენ, რომ აღნიშნული საკითხი მოლაპარაკების თემაა და ვერც საშუალო ფასს დაასახელებენ. თუმცა, მათივე მტკიცებით, ბანკეტებზე მოთხოვნის დინამიკა არ შეცვლილა და ის ისეთივე პოპულარული და მოთხოვნადია, როგორც გასულ წელს.

Myrest.ge ინფორმაციით, თბილისის ზღვის კლუბში არსებული რესტორნის ერთი დღით დაქირავება 6 600 ლარი ჯდება. იქ სასკოლო ბანკეტი ერთ ადამიანზე 250 ლარი ჯდება.

რესტორან „ბერმუხაში“ 50-კაციანი ბანკეტის გადახდა საშუალოდ 5700 დან 8360 ლარამდე ღირს (1 ადამიანი 114-167 ლარი). ბერმუხას ეს შეთავაზება ტორტს (სკოლის წარწერით), ფოიერვერკს, წითელ ხალიჩას, ბანერს (სკოლის წარწერით), მუსიკოსებს, დიჯეის და 60-ლარიან მენიუს მოიცავს.

მცხეთაში მდებარე „გუჯარში“ ეს თანხა 6400 ლარია (1 ადამიანზე 128 ლარი). თუმცა ამ ფასში მუსიკა, ტორტი, ფოიერვერკი, წამყვანი და სხვა მომსახურებები არ შედის.

„კომერსანტი“ ივენთ კომპანია „მოუთაიმსაც“ დაუკავშირდა, რომელიც მსგავსი ღონისძიების დაგეგმვისას ყველა საორგანიზაციო საკითხის მოგვარებას საკუთარ თავზე იღებს. კომპანიის

მონაცემებით, წელს ერთ ადამიანს სასკოლო ბანკეტი დაგეგმვით, მენიუთი და სხვადასხვა სერვისით საშუალოდ 200 ლარი უჯდება. კომპანიის ივენთ-მენეჯერი ანა ჩიბურდანიძე ამბობს, რომ მათთან დიდი მოთხოვნა წამყვანებზე, რომლის ფუნქციაშიც შედის ბანკეტის წაყვანა, კონკურსების ჩატარება, ფლეშ-მობის ორგანიზება და მსგავსი ტიპის გასართობი ღონისძიებების მოწყობა. წამყვანის დაქირავება კი 1000 ლარი ღირს.

„თუ ვისაუბრებთ განსხვავებულ ბანკეტზე, რომელიც ქალაქარეთ, ღია ცის ქვეშ ტარდება, დამატებითი მომსახურებით, საშუალოდ ერთ ბავშვს მთლიანი ორგანიზების შემთხვევაში მენიუს ჩათვლით 200 ლარამდე უჯდება. ასეთ ბანკეტებზე მოთხოვა არცთუ ხშირია, რადგან ამ შემთხვევაში უფრო მშობლები იღებენ გადაწყვეტილებას. აქედან გამომდინარე, ისინი რესტორნებით შემოიფარგლებიან ხოლმე და ასეთ სიახლეებს ერიდებიან, რადგან ეს მათთვის დამატებითი ხარჯია“, — აცხადებს ჩიბურდანიძე.

ფოტოსა და ვიდეოს ქირაობა მინიმუმ 700 ლარი, მაქსიმუმ კი 1500 დოლარი ჯდება.

მოყვანილი თანხებიდან და სერვისების მრავალფეროვნებიდან გამომდინარე, რთულია სასკოლო ბანკეტის საშუალო ხარჯის დაანგარიშება ერთ ადამიანზე. თუმცა ფაქტია, რომ თბილისში, საშუალო ღონის ღონისძიების მოწყობა მინიმუმ 400 ლარი ჯდება. ამ ხარჯში, როგორც წესი, შედის მასწავლებლების დაპატიჟება და ზოგ შემთხვევაში მათთვის სოლიდური საჩუქრების გაკეთება.

შესაბამისად, ქართული რეალიზიდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ შვილის გამოსაშვები საღამო ოჯახებისთვის საკმაოდ დიდ ხარჯებთანაა დაკავშირებული.

© ბრალდებას არ ალიარეხენ

საგამოძიებო სამსახური საყოფაცხოვრებო ტექნიკის მაღაზიებს დაერიკა...

„აიფონ პლიუსში“ და „ეფლსიტიში“ საგამოძიებო სამსახურის შესვლის შემდეგ სოციალურ მედიაში ტექნიკის ბაზარზე არსებული ვითარების თემა გააქტიურდა. მომხმარებლებს საკუთარი გამოცდილებიდან მოჰყავთ ფაქტები, თუ როგორ „შეასწავს“ ტექნიკის მაღაზიებმა მეორადი პროდუქცია. რამდენიმე მომხმარებელი ტექნიკის მაღაზიების წარმომადგენლებზე დაყრდნობით წერს, რომ ცნობილ ქსელებსაც კი ხშირად მეორადი ან ქარხნებში წუნებული პროდუქცია შეაქვთ და ყიდიან როგორც ახალს. ყვებიან შემთხვევებს, როდესაც მომხმარებლის მიერ რაიმე წუნის გამო დაბრუნებული ტექნიკა მაღაზიაში ხელახლა შეფუთეს და თაროზე როგორც ახალი, ისე გამოიტანეს გასაყიდად.

„კომერსანტი“ რამდენიმე მსხვილ კომპანიას დაუკავშირდა, რომლებიც ბაზრის წამყვანი მოთამაშეები არიან და რომელთა პროდუქციის ხარისხთან დაკავშირებით პერიოდულად შეკითხვები ისმის.

„ელიტ ელექტრონიკსში“ მსგავს ინფორმაციას სა-

კუთარ თავზე არ იღებენ და აცხადებენ, რომ კომპანიის ბრენდ მაღაზიებში არსად არ იყიდება მსგავსი ტიპის პროდუქცია. ამისთვის, მათი თქმით, არსებობს „აუთენტური მაღაზიები“ (თბილისში 2 და ერთი ბათუმში) სადაც მეორადი, ჩამოფასებული ან შეკეთებული ტექნიკა იყიდება.

მათი ინფორმაციით, ამ კონკრეტულ მაღაზიაში არაფერ არ მაღავს ინფორმაციას ტექნიკის მდგომარეობის შესახებ. კერძოდ, მათი განცხადებით, იქ პროდუქციას მოყვება „ელიტ ელექტრონიკის“ მიერ გაცემული ოფიციალური საბუთი, თუ რა ტიპის დაზიანება აქვს აღნიშნულ პროდუქტს, ოფიციალური სერვისის დასკვნა, თუ რა ნაწილი შეეცვალა, ან შეკეთდა, თუ რა ალტერნატიული ინფორმაციის მომხმარებელი „აუთენტური მაღაზიაში“ იღებს.

„ელიტ ელექტრონიკის“ მსგავსად მის ქსელში მეორადი ან დაზიანებული ტექნიკის რეალიზაციას კატეგორიულად გამოირიცხავს „ტექნო ბუმის“ დამფუძნებელი ანზორ ქოქოლაძე. მისი თქმით, მის კომპანია-

ში წარმოდგენილი ტექნიკა სრულიად ახალია. რაც შეეხება წუნებულ პროდუქციას, მისი თქმით, კომპანიას აქვს „აუთენტური მაღაზია“, სადაც მსგავსი ტიპის პროდუქცია იყიდება.

იმის გასარკვევად, კომპანიების განცხადების გარდა, შეუძლია თუ არა მომხმარებელს გადაამოწმოს რამდენად ახალია მის მიერ შეძენილი პროდუქცია და აქვს თუ არა ბერკეტი, გადაამოწმოს, რამდენად ხარისხიან პროდუქციაში იხდის თანხას, ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურს დაუკავშირდით, რომელმაც, როგორც თავად აცხადებს, ორი კომპანიის მიერ მეორადი „აიფონების“ ახლის სახით გასაღების ფაქტები გამოავლინა.

საგამოძიებო სამსახურში აცხადებენ, რომ ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა მიზეზით შევიდა „აიფონ პლიუსში“ და „ეფლსიტიში“ უწყება, კონფიდენციალურია, თუმცა განმარტავენ, რომ ნებისმიერ ფიზიკურ პირს, თუ მას ეჭვი გაუჩნდება, რომ ვინმემ მოატყუა, შეუძლია, განცხადებით მიმართოს საგამოძიებო ორგანოს, რომლის შემდეგაც უწყების მხრიდან რეაგირება ძალიან მოკლე დროში მოხდება.

შეგახსენებთ, გუშინ ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახური შპს „აიფონ პლიუსში“ და შპს „ეფლსიტიში“ შევიდა. როგორც საგამოძიებო სამსახურის განცხადებაშია ნათქვამი, საგამოძიებო სამსახურში მიმდინარეობს გამოძიება შპს „აიფონ პლუსის“ და შპს „ეფლსიტის“ მიმართ და გამოძიების ფარგლებში განხორციელდა რიგი საგამოძიებო მოქმედებები. კომპანიები ბრალდებებს არ ალიარეხენ.

სოფო ძოვრაძე

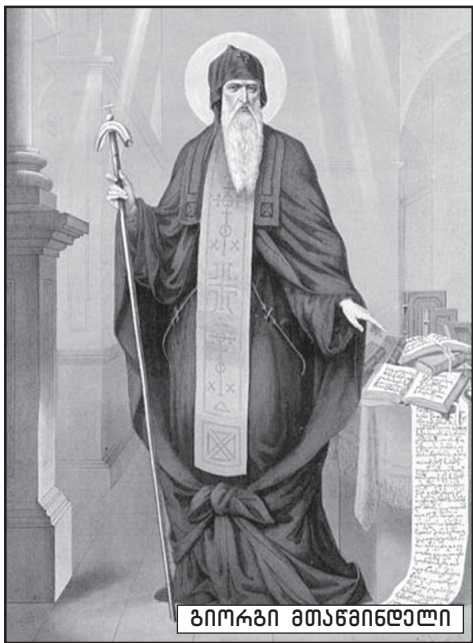
ჩუსთაველის ეპოქის კულტურა

XI-XII სს. ერთიანი და ეკონომიკურად ძლიერი ფეოდალური საქართველოს წინსვლა მის განათლება-კულტურაშიც გამოიხატა. საქართველოში მოხდა ქრისტიანული (ბიზანტიური) და მუსლიმური კულტურების შესხედრა-შერწყმა.

XI-XII საუკუნეები საერო ლიტერატურის განვითარებითა და აგრეთვე ქართული მხატვრობის, ჭედური ხელოვნებისა და არქიტექტურის აღმავლობით აღინიშნა. ქართული საერო ლიტერატურის განვითარება ქართული ფეოდალური ერის კონსოლიდაციის უდავო მოწმობა იყო. აღნიშნული პერიოდის ქართული ხელოვნების (მხატვრობა, ჭედურობა, ხუროთმოძღვრული ძეგლები) დონე ქართველთა მყარი ერთობის თვალნათელი მაჩვენებელია.

განათლება

ქვეყნის მაღალ კულტურას განსაზღვრავდა სწავლა-აღზრდის საქმე, რაც იმდროინდელ საქართველოში ფრიად დაწინაურებული იყო. სკოლები ძირითადად ეკლესია-მონასტრებთან არსებობდა. სწავლა-აღზრდის სისტემას, ფაქტობრივად, ქრისტიანული იდეოლოგია განსაზღვრავდა. თუნდაც ის ფაქტი, რომ მეოთხე საუკუნეში ფოთის მახლობლად არსებობდა კოლხეთის რიტორიკული სკოლა, სადაც ქართველ ახალგაზრდებთან ერთად უცხოელებიც იღებდნენ განათლებას და სადაც სწავლება, რო-

გიორგი მთაწმიდელი

გორც ვარაუდობენ, ქართულ და ბერძნულ ენებზე მიმდინარეობდა, ჩვენში სწავლა-განათლების ძველი ტრადიციების აშკარა დასტურია. ალბათ ეს სკოლა ერთადერთი არ იყო საქართველოში. საქართველოში რიტორიკული სკოლების გვერდით სხვადასხვა ქალაქებში უსათუოდ იქნებოდა დაწყებითი საფეხურის სკოლებიც. არ არის შემთხვევითი, რომ მაგალითად ოპიზის, ოშკის, შატბერდის, ბერთას, ხანძის და სხვ. მონასტრებთან ხშირად გვხვდება შენობები, რომლებიც აქვე არსებული სკოლებისათვის (სემინარიებისათვის) იყო განკუთვნილი.

XI-XII საუკუნეების საქართველოში ეკლესია-მონასტრებთან არსებული სკოლები ოფიციალური სახისა იყო, სადაც ასწავლიდნენ თეოლოგიას, ჰიმნოგრაფიას, ლიტურგიკას, ისტორიას და ქართულ მნიგნობობას. ამასთან ერთად გავრცელებული იყო კერძო (საშინაო) სწავლება სამეფო კარისა და დიდგვაროვან ფეოდალთა ოჯახების შვილებისათვის.

დიდი ტაძრები არა მარტო საკულტო-სამონასტრო დანიშნულებისა იყო, არამედ სასწავლო-სასკოლო ცენტრებსაც წარმოადგენდნენ.

XI-XII სს. საქართველოში სასკოლო განათლების დაწინაურების საქმეში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ბიზანტიური განათლების სისტემის ახლო გაცნობამ. ბევრმა ქართველმა მიიღო გა-

გაგრძელება. დასაწყისი № 36, 41, 44, 49, 54, 59, 64, 69, 74, 79, 82, 86, 91, 96, 100

ნათლება ბიზანტიის სკოლებში, ზოგი მათგანი კი შემდგომ დიდ მოღვაწედ მოგვევლინა (მაგ., ეფრემ მცირე). გიორგი მთაწმიდელმა 80 ქართველი ყმანვილი წაიყვანა ბიზანტიაში განათლების მისაღებად და ივერთა მონასტერში სამსახურისათვის.

ფრიად განსწავლული მეფე დავით IV აღმაშენებელი რეალურად ფიქრობდა ერის განათლებაზე. ეს შეუმჩნეველი არ დარჩენია სომეხ მემკვიდრის ვარდან ბარძმერდეს, რომელიც აღნიშნავს, რომ დავითი „ძლიერ ზრუნავდა ცოდნისმოყვარე ივერიის ხალხზე“. ცოდნის მიღების მიზნით საქართველოს მეფეს ორმოცი ბავშვი აურჩევია და საბერძნეთში გაუგზავნია, „რათა ესწავლათ ენები, შეესრულებინათ თარგმანები და ჩამოეტანათ, რაც მათ გააკეთეს კიდევაც. სამი ამათგანი შემდეგში ცნობილი გახდა თავისი მოღვაწეობით“.

დავით აღმაშენებლის დროინდელ საქართველოში, როგორც ჩანს, არაერთი სკოლა და აკადემია იყო, რომელთა შორის გამოირჩეული ადგილი გელათს უკავია. დავით აღმაშენებელმა 1106 წელს დააფუძნა ტაძარი, რომელიც იყო „აღმატებული ყოველთა წინანდელთა ქმნულთა“, განთქმული თავისი (სივრცითა და ნივთითა სიკეთითა და სიმართლითა, და მოქმედობისა შეუსწორებლობითა). ეს იყო გელათი, სადაც დაფუძნებული იქნა ქართული განათლებისა და კულტურის მნიშვნელოვანი კერა – გელათის აკადემია. დავით აღმაშენებლის მემკვიდრე გელათს უწოდებს „ყოვლისა აღმოსავლეთისა მეორედ იერუსალიმად, სასწავლოდ ყოვლისა კეთილისად, მოძღვრად სწავლულებისად, სხუად ათინად...“. როგორც ჩანს, გელათი საერო-ფილოსოფიური და სასულიერო განათლების მნიშვნელოვანი კერა გახდა.

გელათის აკადემია დაარსებულია 1106-1110 წლებში, ე.ი. ტაძრის მშენებლობის გასრულებამდე. გელათის ტაძრის მთელი კომპლექსი დემეტრე პირველის დროს დასრულდა.

გელათის აკადემია განვითარებული ფეოდალიზმის ხანის პირველი აკადემიაა; იგი რეალური მოთხოვნილების ნიშანდგზე შეიქმნა და უწინარა იმ იდეოლოგიურ მოძრაობას, რომელიც გზას უკაფავდა ქართულ რენესანსს.

XII საუკუნის ათიან წლებში მოსულა

არსენ იყალთოელი

გელათის აკადემიაში სამოღვაწეოდ იოანე პეტრიწი. იგი დავით აღმაშენებელს მოუწვევია. იოანე პეტრიწიც მინდობია საქართველოს მეფეს და მთელი ძალით შესდგომია მოღვაწეობას. 1114 წელს გელათის აკადემიაში მოღვაწეობა დაიწყო ქართველმა სასულიერო მოღვაწემ, ფილოსოფოსმა, მწერალმა და ჰიმნოგრაფმა არსენ იყალთოელმა. წყაროებში არსენი ვაჩეხიძეა მოხსენიებული. იგი წარმოშობით იყალთოდან ყოფილა, განათლება ბიზანტიაში მიუღია (მისი მასწავლებლები იყვნენ მიქაელ ფსელოსი და იოანე ნომოფილაქსი); ერთხანს შავ მთაზე მოღვაწეობდა ეფრემ მცირის ხელმძღვანელობით. არსენ იყალთოელი თეოფილე ხუცესმონაზონთან და იოანე ტარიჭისძესთან ერთად ჩამოსულა საქართველოში და გელათის აკადემიაში დაუწყია მოღვაწეობა. აქვე უთარგმნია მას „დიდი სჯულისკანონი“.

გელათის აკადემიაში მოღვაწეობდნენ ქართული მეცნიერებისა და კულტურის ყველაზე უფრო გამოჩენილი პირები, რამაც მისი, როგორც უმაღლესი

კულტურული და სასწავლო კერის, მნიშვნელობა უაღრესად გაზარდა და ფრიად ავტორიტეტული გახდა.

გელათის აკადემიას, როგორც წყაროებიდან ჩანს, მოძღვართმოდვარი ხელმძღვანელობდა, რომელიც, ბუნებრივია, მეტად განათლებული და ამასთან პატივცემული პირი იყო.

გელათის აკადემიის ისტორიის შესწავლისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მისი შენობის ნაშთებს. ასეთადაა მიჩნეული მონასტრის ეზოში უზარმაზარი გრძელი დარბაზის ნანგრევები ფანჯრის კამარებით. დადასტურდა, რომ ეს შენობა, რომელიც დარბაზებისა და ოთახებისაგან, ამასთან სპეციალური დანიშნულების სათავსოებისაგან (საჯდომები მსმენელთათვის, კათედრა მოძღვართათვის, თახჩები სახელმძღვანელოებისათვის, დიდი ფანჯრები, ცალკე შესასვლელი) შედგებოდა, საერო ხუროთმოძღვრების ძეგლია. გელათის აკადემია, როგორც ჩანს, უზრუნველყოფილი იყო მდიდარი მატერიალური ბაზითაც.

„რუსთაველის ეპოქის საქართველოს ისტორია“

გელათის აკადემიაში, ისე როგორც იმდროინდელი ბიზანტიის სქოლასტიკურ უმაღლეს სკოლებში, ისწავლებოდა მეცნიერების ფიდი ძირითადი დარგები: გრამატიკა, ფილოსოფია, რიტორიკა, არითმეტიკა, გეომეტრია, მუსიკა და ასტრონომია.

ამ პერიოდის საქართველოში კულტურულ-საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ცენტრები, გელათის გარდა, სხვაც იყო. უმაღლესი სასწავლებელი იყო იყალთოში – იყალთოს აკადემია. ეს დასტურდება მონასტრის ეზოში შემორჩენილი შენობის ნანგრევებით, რომლებიც საერო ნაგებობისა უნდა იყოს. ნანგრევებში ჩანს თახჩა-ფანჯრები, კათედრის ფუძე და სხვ. იყალთოს აკადემიის დამაარსებელი და მისი პირველი ხელმძღვანელი (რექტორი) იყო არსენ იყალთოელი, რომელიც XII საუკუნის ოციან წლებში გელათიდან იყალთოში წასულა.

იოანე პეტრიწი

უმაღლესი სწავლების სხვა კერებიდან გადმოცემა გრემს ასახელებს.

ცხადია, ფეოდალური საქართველოს ძლიერ, ცენტრალიზებულ სახელმწიფოში ბევრი იქნებოდა სასწავლო ცენტრები, მაგრამ, სამწუხაროდ, ცნობები მათ შესახებ არ შემოგვრჩა.

გამოთქმულია მოსაზრება, რომ იმდროინდელ საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში, კერძოდ გელათის აკადემიაში, გარდა დასახელებული შვიდი ძირითადი საგნისა, ისწავლებოდა საქართველოს ისტორია და მედიცინაც, რომ

XIII საუკუნის დასაწყისში თარგმნილი სამკურნალო ხასიათის „წიგნი საექიმოჯ“ სასწავლო დანიშნულების სახელმძღვანელო უნდა ყოფილიყო, რომელიც გელათის აკადემიაში მედიცინის საგნის სწავლების საქმეს ემსახურებოდა.

ერთი სიტყვით, XI-XII სს. საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლება მაღალ აკადემიურ დონეზე იყო. ამ სასწავლებლების კურსდამთავრებულნი მაღალგანსწავლულნი იყვნენ.

ქართული მნიგნობრობის ქერაბი საზღვარგარეთ

ფეოდალური საქართველოს სამეფო ხელისუფლება დიდ ყურადღებას აქცევდა კულტურული ცენტრების გამრავლებას საზღვარგარეთაც. ამ მხრივ განსაკუთრებით დავით აღმაშენებელი გამოირჩეოდა.

საზღვარგარეთული კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრებისადმი დიდ ყურადღებას იჩენდა მეფე თამარიც. იგი მრავალ შესანიშნავს აგზავნიდა უცხო საგანეთა მოსახმარად, უყურადღებოდ არ ტოვებდა ქართველ მორწმუნეებს.

როინ მებრძოლი

უპიდ სამეფოდ განწესებული

საზღვარგარეთის ქართულ კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრებში (ივერიის მონასტერი ათონის მთაზე, მონასტერი შავ მთაზე, სირიაში; პეტრიწონის მონასტერი ბულგარეთში და სხვ.) ფართო ლიტერატურულ-ფილოსოფიური და მთარგმნელობითი მუშაობა გაიშალა. ამ პერიოდში შეიქმნა არაერთი ორიგინალური ნაწარმოები და ითარგმნა ქართულ ენაზე მსოფლიო კულტურის მნიშვნელოვანი ძეგლები, რაც თავის მხრივ, ხელს უწყობდა ეროვნული მეცნიერებისა და მწერლობის წინსვლა-განვითარებას.

საზღვარგარეთ მოღვაწე ქართველებიდან შორს გაითქვეს სახელი გიორგი მთაწმიდელმა, ეფრემ მცირემ, გიორგი ხუცესმონაზონმა (მცირემ) და სხვებმა.

ხელოვნება

XI-XII საუკუნეების საქართველოში განსაკუთრებულ აღმავლობას განიცდის ხუროთმოძღვრება. ამ პერიოდში შეიქმნა შუა საუკუნეების საქართველოს ყველაზე მნიშვნელოვანი და დიდი ტაძრები, რომლებშიც მკაფიოდ გამოჩნდა ახალი სტილისტური ნიშნები. XI საუკუნის ძეგლებია – ბაგრატიის ტაძარი ქუთაისში, სვეტიცხოველი მცხეთაში, ალავერდის კათედრალი კახეთში, სამთავისის ტაძარი ქართლში, ნიკორწმინდის მონასტერი რაჭაში და სხვ.; XII საუკუნისა – გელათის მონასტრის დიდი ტაძარი, თიღვის გუმბათოვანი ეკლესია, იკორთის, ბეთანიის, ქვათახევის ტაძრები და სხვ.

ეფრემ მცირე

იხალთოს აკადემია

გაერთიანებული საქართველოს პირველი მეფის ბაგრატ III-ის დროს აიგო ქუთაისის ტაძარი, რომელიც ბაგრატის ტაძრის სახელითაა ცნობილი. ამ ტაძრის მშენებლობა 1103 წელს დაუმათავრებიათ. სვეტიცხოვლის ახლანდელი ტაძარი XI ს. პირველი მესამედის (1010-1029 წწ.) ნაგებობაა. იგი ქართლის კათალიკოსის მელქისედეკის თაოსნობით ხუროთმოძღვარ **არსუკიდეს** აუგია. მიუხედავად გარკვეული დაზიანებისა და შემდგომ შეკეთებისა, სვეტიცხოველმა შეინარჩუნა თავისი სიდიადე, ფორმათა დახვეწილობა. მონუმენტურია შენობის საერთო იერი, გრანდიოზულია შიდა სივრცეც.

ქუთაისისა და მცხეთის ტაძრებს ენათესავება ალავერდის კათედრალი, იგი ყველაზე მაღალი ტაძარია საქართველოში; არსებითად პირვანდელი სახითაა შემორჩენილი. გაშორებულია სამთავისის ტაძარი, რომელიც 1030 წელსაა აგებული ვაჩე ყანჩაელის ძის **ილარიონ სამთავენელის** (სამთავისის ეპისკოპოსი) მიერ. ძველი შემკულია ბრწყინვალე ჩუქურთმებით. თაღები, ჯვარი, საპირე, კვადრატები — მთლიანსა და უწყვეტ ანსამბლს ქმნიან. სამთავისი, პრაქტიკულად, წინამორბედია განვითარების იმ საფეხურისა, რომელიც XII საუკუნის ქართულ ხუროთმოძღვრებაში გამოვლინდა.

XI საუკუნის ქართული ხუროთმოძღვრების ძეგლია შორის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია: იშხნის ტაძარს (რომელიც **ივანე მორჩილის**მ გადააკეთა და ჩუქურთმებით შეამკო), ნიკორწმინდას — რელიეფებითა და ჩუქურთმებით უმდიდრეს ძეგლს (1110-1114 წწ.), სამთავროს კათედრალს, მანგლისის ტაძარს. ამ დროს აგებული ერთნაირი ეკლესიებია: ხცისი (1102 წ.), ფოკა, სავანე (1046 წ. ხუროთმოძღვარი ჰარამაძე), ქორეთი და სხვ.

XII საუკუნის ქართულ ხუროთმოძღვრებას გელათი უდგას სათავეში. აქ აშენდა: ღვთისმშობლის სახელობის დიდი ტაძარი, წმიდა გიორგის ეკლესია, სამრეკლო და აკადემიის შენობა.

მთავარი ტაძრის კედლები და კამარები მოხატულია.

დავით აღმაშენებლის ბრძანებით იქნა აგებული შიომღვიმის ზემო ეკლესია (ღვთისმშობლის მიძინების ტაძარი). დავით აღმაშენებლის ასულს თამარს აუგია **თიღვის** (შიდა ქართლი, ახლანდელი ზნაურის რაიონი) გუმბათოვანი ეკლესია (მკაცრი, ასკეტური სტილისა). ამავე პერიოდშია აშენებული მშვენიერი ჩუქურთმებით შემკული ეკლესია **საორბისში**.

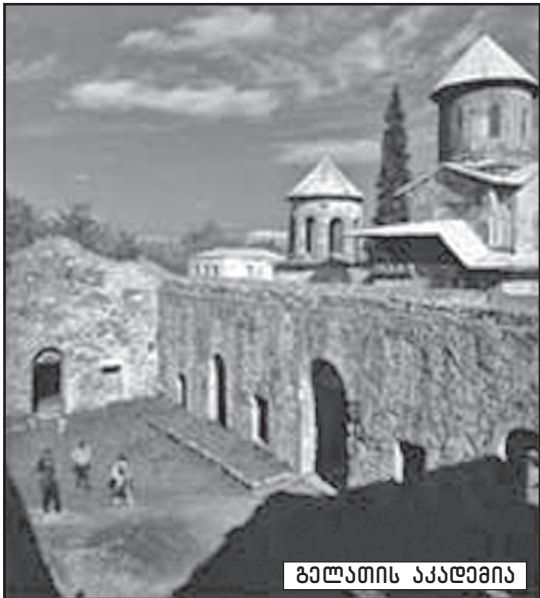
XII საუკუნის ბოლო მეოთხედსა და XIII საუკუნის დასაწყისში აღმოსავლეთ საქართველოში შეიქმნა გუმბათოვანი ტაძრები, რომლებიც მაღალი მხატვრული ღირსეულობით ხასიათდებოდა. ეს ეკლესია-ტაძრები დასახლებული ცენტრებისაგან საკმაოდ მოშორებით ტყიან ხეობებშია აგებული. ისინი წინა საუკუნის გრანდიოზულ ტაძრებთან შედარებით უფრო მომცროსი არიან და ინტიმურ შთაბეჭდილებას ტოვებენ. ამ ტიპის ტაძრებია: იკორთა (1172 წ., ქართლში), ბეთანია (ვერეს ხეობაში), ქვთახევი (ქართლში), ფიტარეთი (ქვემო ქართლში), წულარულაშენი (ქვემო ქართლში), დმანისის კარიბჭე (ქვემო ქართლში), ერთანწმინდა (ქართლში) და სხვ. ამავე ჯგუფს განეკუთვნება აგურით ნაშენი ორი ტაძარი: ტიმოთესუბანი და ყინწვისი, ერთნავიანი ეკლესიები: ლამაზი საყდარი (ხრამის ხეობაში; ალსანიშნავია, რომ მის წარწერაში თამარ მე-

ფე და დავით სოსლანი მოიხსენიებიან), მაღალანთ ეკლესია (ქართლი), კაზრეთი (ქვემო ქართლი), გუდარხი (ქვემო ქართლი), ლურჯი მონასტერი (თბილისი) და სხვ.

XI საუკუნის საერო ნაგებობათა შორის მნიშვნელოვანია **გეგუთის სასახლე** (ამ სასახლის ერთი ნაწილი უფრო ძველია), რომელსაც სააგარაკო ან სანადირო დანიშნულება ჰქონდა. ეს სასახლე, როგორც შემორჩენილი ნანგრევები-

დან ჩანს, გრანდიოზული იყო, რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ თუ ამ ტიპის ნაგებობა ესოდენ დიდი იყო, მაშინ, უნდა ვიფიქროთ, რომ ძირითადი სამეფო სასახლეები სატახტო ქალაქებში (თბილისი, ქუთაისი) კიდევ უფრო მასშტაბური იქნებოდა.

საქალაქო სახლების ნაშთები აღმოჩნდა დმანისისა და სამშვილდის ნაქალაქარებში, გუდარხის სამონასტრო ანსამბლში. სტილის თვალსაზრისით სამოქალაქო შენობები ახლოს არიან საეკლესიოსთან, მათი განსხვავება ძირი-

გელათის აკადემია

თადად ფუნქციური ხასიათისაა.

საერო ნაგებობათაგან განსაკუთრებულია მოსახსენებელი გელათის აკადემიის შენობა (XII ს. სამონასტრო ანსამბლში). იგი ერთსართულიანია, შედგება დიდი საკრებულო დარბაზისა და ორი შესასვლელი კარიბჭისაგან.

ქართულ ხუროთმოძღვრებაში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს კლდეში გამოკვეთილ სამონასტრო კომპლექსებს — **დავით გარეჯსა და ვარძიას**.

ვარძიის ხუროთმოძღვრული კომპლექსის მშენებლობა გიორგი მესამემ დაიწყო და მისმა ასულმა — თამარმა დაასრულა.

ვარძიის მახლობლად მთაშია გამოკვეთილი იმავდროინდელი **ვაჰანის ანუ ვანის ქვაბები**, რომელსაც ასევე სამონასტრო დანიშნულება ჰქონდა. შემორჩენილია კლდეში გამოკვეთილი სხვა კომპლექსებიც (მაგ., სამსარის გამოქვაბული ჯავახეთში).

XI-XII სს. მნიშვნელოვანი საინჟინრო ნაგებობებია შიომღვიმე-სხალტბის წყალსადენი (აგებულია თამარის დროს), **ბესლეთისა** (სოხუმიდან) და **დონდალოს** (აჭარაში) ხიდები. განვითარებული იყო ციხესიმაგრეთა მშენებლობის საქმე. ისინი მიუვალ კლდეებზე შენდებოდა იმ მიზნით, რომ მოხერხებულად დაეცათ გზები, ხეობები ან ქალაქები. ამ დროის ციხესიმაგრეებს სათოფურები არ გააჩნიათ (ეს ბუნებრივია, რადგან ისინი შენდებოდა ცეცხლსასროლი იარაღის შემოსვლამდე). ნიშანდობლივია, რომ ციხესიმაგრეები ისეა შერწყმულ-შეზრდილი კლდეებთან (რომლებზედაც გაშენებულია), რომ ერთი მთლიანის შთაბეჭდილებას ქმნიან. მძლავრი და მონუმენტურია სამხრეთ საქართველოს ციხეები: ხერთვისი, აწყური, ოქროს ციხე, თმოგვი და სხვ.

ანონსი

მომავალ ხუთშაბათს: „სახვითი ხელოვნება და ლიგერატურა რუსთაველის ეპოქაში“

მუშა შენ, ბოტანიკურ ბაღში ჰიდრო-ელექტროსადგურის მშენებლობას იკავებ!

ნაციონალური მოძრაობის ინფორმაციით ენერგეტიკის მინისტრ კახა კალაძესა და შპს „ნავისის პეს“ შორის გაფორმდა მემორანდუმი, რომლის მიხედვითაც, ბოტანიკურ ბაღში და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა იგეგმება.

როგორც ნიკა მელიამ და ირაკლი აბესაძემ ბოტანიკურ ბაღში გამართულ ბრიფინგზე განაცხადეს, კომპანია „ნავისის პესმა“ თბილისის მერიას უკვე მიმართა აღნიშნული ტერიტორიის მის ბაღთანზე გადაცემის თხოვნით.

„ხელთ ჩაგვივარდა დოკუმენტაცია, რომლის მიხედვითაც, ივანიშვილი კვლავ მალულად, თითქოს სხვისი კომპანიის ხელით აპირებს ბოტანიკურ ბაღის ტერიტორიის მიტაცებას. შარშან წლის ბოლოს კალაძემ, როგორც ენერგეტიკის მინისტრმა და ივანიშვილის კომპანიამ „ნავისის პესი“, გააფორმეს მემორანდუმი, რომლის საფუძველზეც ბოტანიკურ ბაღში და მის მიღმა უნდა აშენდეს არც მეტი, არც ნაკლები, ჰიდროელექტროსადგური თავისი კაშხალით. ბატონი კალაძე და ნარმანია უნდა გამობრძანდნენ და აუხსნან საზოგადოებას, თუ რასთან გვაქვს საქმე. წარმოუდგენელია რომ აქ, უნიკალურ ბოტანიკურ ბაღში და მის მიღმა, ენ. ნავისის ველის ტერიტორიაზე აშენდეს ჰიდროელექტროსადგური.“

ფაქტი არის შემაშფოთებელი — მაშინ, როდესაც თვე-ნახევრის წინ ჩვენ ვაპროტესტებდით 29 პეტარს და 4 პეტარის მიტაცებას ბოტანიკური ბაღისგან, ამ დროს თურმე ბატონი კალაძე ივანიშვილის დაველებით ჩარხავდა ახალ გეგმას, რომლის მიხედვითაც, ივანიშვილის რეზიდენციას, ტელეკომპანიას GDS-ს და ყველა იმ შენობას, რომელიც ამ ტერიტორიაზეა, ექნება დამოუკიდებელი ელექტროენერგიის წყარო“, — განაცხადა ნიკა მელიამ.

ირაკლი აბესაძის განმარტებით, ჰიდროელექტროსადგური დაბალი სიმძლავრის იქნება არაკომერციული მიზნით, მხოლოდ ბიძინა ივანიშვილის კუთვნილ შენობებს მოამარაგებს ელექტროენერგიით.

* * *

თბილისის მერი დავით ნარმანია ნაციონალური მოძრაობის ბრალდებას ეხმაურება იმასთან დაკავშირებით, რომ ბიძინა ივანიშვილთან დაკავშირებული კომპანია ბოტანიკურ ბაღში ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას გეგმავს. როგორც დავით ნარმანიამ ჟურნალისტებს შესაბამის კითხვაზე საპასუხოდ განუცხადა, ბოტანიკურ ბაღში რაიმე ტიპის შემზღუდავ, ან საზოგადოებისთვის მიუღებელ ქმედებას ადგილი არ ექნება.

„პოლიტიკურად გაკოტრებული და სიცრუის ტირაჟირებაზე ორიენტირებული ადამიანების მხრიდან რაიმე სახის განცხადება არ მგონია საზოგადოებისთვის საინტერესო იყოს. არც ჩემთვისაა ეს საინტერესო. ბოტანიკურ ბაღთან დაკავშირებით ჩვენ ყველა კითხვას გავვცით პასუხი, როდესაც საკრებულოში მივედით. ბოტანიკური ბაღი და მიმდებარე ტერიტორია კიდევ უფრო ვითარდება და რაიმე ტიპის შემზღუდავ, ან საზოგადოებისთვის მიუღებელ ქმედებას იქ ადგილი არ ექნება“, — განაცხადა დავით ნარმანიამ.

პერს ხეობა პრთი წლის შედეგ

თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ 8 ივნისს მდინარე ვერეს ხეობაში ერთწლიანი სამუშაოების შედეგები შეაჯამა და აღნიშნა, რომ 2015 წლის 13-14 ივნისს მომხდარი სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის აღმოსაფხვრელად მხოლოდ კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახურის მიერ დაზიანებული ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეკონსტრუქციისთვის დედაქალაქის ბიუჯეტიდან 40 მლნ ლარი დაიხარჯა.

სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა გმირთა მოედნიდან თამარაშვილის ქუჩამდე აავტომანქანის ტრაქტის (ქ.ამირეჯიბის გზატკეცილი), აშენდა ახალი ხიდი,

ნაპირდამცავი კედელი, აღდგა 6 გვირაბი, პანდუსებზე დაიგო ასასვლელი და ჩამოსასვლელი გზების ასფალტის საფარი, განათების სისტემა, მოეწყო ახალი თვალამრიდები და გაბიონის ტიპის ნაგებობები, წყალამრიდი სისტემები და ცხაურები. გმირთა მოედანზე განახლდა სტიქიის შედეგად დაზიანებული ასფალტის საფარი, კუნძულები... და მდინარე მტკვრის მოაჯირები.

„სტიქიის შემდეგ ინტენსიურად მიმდინარეობდა განმედიოთი სამუშაოები და დასრულდა ტერიტორიის განმედი-დასუფთავება. ჩვენ სწრაფად დავიწყეთ ინფრასტრუქტურის აღდგენა. დღის მდგომარეობით, ყველა სამუშაო არის დასრულებული, თუმცა ჩვენ ვაგრძელებთ დამატებითი სამუშაოების განხორციელებას. უკვე გვაქვს მზა კონცეფცია მზიურისა და მიმდებარე ტერიტორიის განვითარებისა და მიმდებარე ტერიტორიის გამწვანებისა და მისი შემდგომი განაშენიანებისა, რომლის საფუძველზეც დაიწყება „მზიურის“ განვითარება და „მზიური“ იქცევა თანამედროვე, ძალიან გამწვანებულ და ლამაზ პარკად. ასევე მოხდება მდინარე ვერეს კალაპოტის ფორმირება, რომელიც ერთი მხრივ, ადიდების შემთხვევაში მდინარის გადმოსვლას ხელს შეუშლის და მეორეს მხრივ, დაიცავს გარშემო ტერიტორიებს. ეს ორი პროექტი არის ის პროექტები, რომელსაც ჩვენ მომავალში განვახორციელებთ, — განაცხადა დავით ნარმანიამ.

პრევენციული ღონისძიებების ფარგლებში, მდინარე ვერეს ხეობაში მიმდინარე წელს აშენდება ნატანდამჭერი ცხაურები, რაც ძლიერი წვიმისა და წყალდიდობის შემთხვევაში, ვერეს ხეობას დაზიანებისგან დაიცავს. მიმდინარეობს კოჯორის სამადლოს დამაკავშირებელი 6-კმ-ანი გზის კაპიტალური რეაბილიტაცია, წყნეთი-ახალდაბის გზის გაფართოებისა და სარეაბილიტაციო სამუშაოები, დასრულდა წყნეთის საავტომობილო გზაზე საყრდენი კედლების მშენებლობა, ასევე, წყნეთში მდებარე „მასწავლებელთა გადამზადების ცენტრთან“ დამცავი კედლის მოწყობა.

მიმდინარე წლის 13 ივნისს იხსნება ტენდერი და დაიწყება მუშაობა მდ.ვერეს კალაპოტის ფორმირებაზე — ნაპირდამცავი ჯებირების მშენებლობაზე.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენი

ირლანდიური გამოცემა „The Irish Times“, საქართველოს შესახებ ვრცელ სტატიას აქვეყნებს სადაც ნათქვამია, რომ, როცა რუსეთი საქართველოს ტერიტორიებს იტაცებს, ევროკავშირი სხვა მხარეს არ უნდა იყურებოდეს.

საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესი“ გათავაზობს სტატიის მიმოხილვას.

პუბლიკაციაში საუბარია საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის დავით დონდუას ვიზიტზე ირლანდიაში, რომელიც 17-18 მაისს გაიმართა. დუბლინში ყოფნისას ქართველ დიპლომატს „აირიშ თაიმსის“ კორესპონდენტი რედჰემ მაკკორმაკი შეხვდა და ინტერვიუ ჩამოართვა.

დავით დონდუა, რომელიც საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელია ჟენევაში აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის „გაყინული კონფლიქტების“ მოსაგვარებლად მიმდინარე კონსულტაციებზე, ირლანდიელ ჟურნალისტთან საუბარში ამბობს, რომ მოსკოვი ამ რეგიონების შთანთქმას ყირიმის მსგავსად ცდილობს. რუსეთმა საქართველოსთან 2008 წელს მომხდარი ომის შემდეგ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიებზე ათასობით სამხედრო მოსამსახურე და სამხედრო ტექნიკა განლაგა. სოხუმისა და ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლებასთან მოსკოვის მიერ გაფორმებულ შეთანხმებებში თბილისი ამ რეგიონების რუსეთთან მიერთების მცდელობას ხედავს. როგორც დავით დონდუა ამბობს, რუსები ამას აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მიმართ, ყირიმისაგან განსხვავებით, უფრო ნელა, თანდათანობით აკეთებენ. შესაბამისად, საქართველოსთვის უფრო რთული ხდება საერთაშორისო თანამეგობრობის გაფრთხილება და მისი მობილიზება პრევენციული ზომების მისაღებად.

„საერთაშორისო პრესას არ აინტერესებს ის მოვლენა, როცა

„THE IRISH TIMES“ (ირლანდია):

საქართველოს თავის საზღვრებში „ქილავ პირთი ყირიმის გაჩენის“ უშინია

არ ისვრიან, არ იხსენებენ ადამიანები, ბომბები არ ფეთქდება. ჩვენდა საბედნიეროდ, ღია კონფლიქტი არ მიმდინარეობს, მაგრამ არც მშვიდობა არ არის“, — აცხადებს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე. იგი ეხება საქართველო-რუსეთის ურთიერთობას და აღნიშნავს, რომ მმართველი კოალიცია „ქართული ოცნება“ ხელისუფლებაში მოსვლის დროიდან (2012 წლის ოქტომბრიდან), რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარებას ცდილობს — განახლდა ვაჭრობა, გაიხსნა კომუნიკაციის არაოფიციალური არხები, რუსულენოვან მასმედიას საქართველოში მაუწყებლობის ნება მიეცა და ა.შ. თუმცა, ამის მიუხედავად, უსაფრთხოების საკითხების

მოგვარება ჩიხში შევიდა: რუსეთი საქართველოსაგან აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მიმართ ძალის გამოყენებლობის თაობაზე შეთანხმების გაფორმებას ითხოვს, საქართველო კი აცხადებს, რომ უპირველესად აუცილებელია დაახლოებით 200 ათასი იძულებით გადაადგილებული პირის (უმთავრესად ქართველების) დაბრუნება აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში. ამ საკვანძო საკითხებზე შეთანხმება ჯერჯერობით მიღწეული არ არის. მასალაში ნათქვამია, რომ თბილისი ევროპულ ქვეყნებს რუსეთთან ურთიერთობებში საქართველოს დაცვა-სა და მოსკოვზე ზეწოლას სთხოვს. რუსეთის უკანონო ქმედების შეჩერება მხოლოდ მაშინ

იქნება შესაძლებელი, როცა მოსკოვი მიხვდება — ასეთი პოლიტიკის გატარება მას ძალიან ძვირი დაუჯდება.

საქართველოს მთავრობისათვის უფრო მნიშვნელოვანია ევროკავშირთან დაახლოება, რათა თავის აფხაზ და ოს თანამოქალაქებს რუსეთთან ცხოვრების ალტერნატივა აჩვენოს. გასული ოთხი წლის განმავლობაში საქართველომ თავისი ეროვნული კანონმდებლობა ევროკავშირს შეუთანხმა, უკვე ხელმოწერა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება, რომელიც თავისუფალ ვაჭრობას ითვალისწინებს. ამ ზაფხულს კი საქართველოს მოქალაქეები უვიზო რეჟიმის მიცემას ელოდებიან,

ევროკავშირის ქვეყნებში თავისუფლად სამოგზაუროდ. „ამით ის ადამიანები, რომლებიც საოკუპაციო ხაზის მიღმა არიან, დარწმუნდებიან, რომ საქართველოში ცხოვრება ევროპაში ცხოვრებას ნიშნავს“, — ამბობს ინტერვიუში დავით დონდუა.

„საქართველო ევროპული სახელმწიფოა — მენტალიტეტით, კულტურით, რელიგიით, ფასეულობებით... ჩვენი კანონები სრულიად ეთანხმება ევროკავშირის კანონებს, მაგრამ ეს არასაკმარისია. გვჭირდება უფრო მეტი აქტიური კონტაქტები. ჩვენ გვინდა, რომ ქართველები ევროპაში გაემგზავნონ და იქ საკუთარი თვალთა დაინახონ, როგორ ცხოვრობენ ევროპელები, გამოცდილება გაიზიარონ და უკან წარმატებული პრაქტიკული შედეგით დაბრუნდნენ“, — აცხადებს დავით დონდუა „აირიშ თაიმსის“ კორესპონდენტთან საუბრისას.

დასავლეთთან ინტეგრაციის განვითარების ფონზე საქართველოს მთავრობა საკმაოდ არის შეშფოთებული იმით, რომ რუსეთი სულ უფრო აგრესიულად იყენებს ე.წ. „რბილ ძალას“, რითაც საზოგადოებაში მხარდაჭერის მოპოვება სურს. მოსკოვი საქართველოში ძალიან ბევრ ფულს ხარჯავს სხვადასხვა საზოგადოებრივი ფონდების დასაფინანსებლად, რომლებიც მისი მიზნების განხორციელებას ემსახურებიან.

როგორც დავით დონდუა ამბობს, რუსეთი ქართველების თვალში ევროკავშირთან და ნატოსთან ინტეგრირების კომპრომეტირებას ვერ შეძლებს, მაგრამ მოსკოვი ყურადღებას ინტეგრირების პროცესზე ამახვილებს, რომელიც ისე სწრაფად არ მიდის, როგორც ქართველებს სურთ. „მათი განცხადება ასეთია: დიას, ეს ორგანიზაციები კარგია, მაგრამ თქვენ მათში ვერასოდეს განვედრიანდებით, რადგან მათ საქართველო და თქვენი რეგიონი არ აინტერესებთ“, — ქართველი დიპლომატის ამ სიტყვებით მთავრდება ინტერვიუ.

თვითფრინავმა EGYPT AIR უზაპაქეთი აუთოქაზის საფრთხის გამო ავარიული ღაჯღომა განახორცილა

პორტალ „ალ-ახრაბის“ მონაცემებით, 955-ე რეისის გაფრენის შემდეგ მალე კაიროს საერთაშორისო აეროპორტის ადმინისტრაციაში შემოვიდა ანონიმური ზარი თვითმფრინავის ბორტზე ასაფეთქებელი ნივთიერებების დამონტაჟების შესახებ. მიიღეს გადაწყვეტილება, დასვან ლაინერი უზბეკეთში.

ქენიანი მაიფუნი ელექტროსადგურში შექვრა, ღაფსა ბრანსფორმატორზე, უშაქოდ ღაქოვა მთელი ქვეყანა და სომხალი გაღარა

ცხოველი შეძვრა ჰიდროელექტროსადგურში ღამით და დაეცა ტრანსფორმატორს, რამაც გამოიწვია სხვა მონყობილობის დაზიანება. კომპანიის სამმართველოში შეაკეთეს ჰიდროელექტროსადგურის დაზიანებული უბნები და დაგვირდნენ, რომ განამტკიცებენ უშიშროებას.

ბუკუნელი სკოლის 11 მოსწავლე ჩასვენ სიხუში პრეზიდენტის ფოტოს გაუშაქვისათვის

დაპატიმრებული მოზარდები 14-დან 19 წლამდე არიან.

დედამიწის ზურგზე

პრეზიდენტის ფოტოგრაფია, რომლებიც მათ დააზიანეს, დაბეჭდილი იყო ერთ-ერთ სახელმძღვანელოში. მოზარდების დაპატიმრებამ პროტესტები გამოიწვია. საქმე მივიდა სროლამდე, არიან დაჭრილები.

რუსეთმა ყაზახეთს აუნაზღაურებლად მიანოდა პაპრსანიანაღღაგო თავდაზნის სისტამაზი და რაქაქაზი, განახსნადა შოიგუ

რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელმა შესაბამისი განცხადება გააკეთა ასტანაში ყაზახეთის თავდაცვის მინისტრ იმანგალი ტასმანგამბეტოვთან შეხვედრის დროს. შოიგუს სიტყვებით, საზენიტო-სა-რაკეტო კომპლექსები C-300PC გადაეცა ყაზახეთს ჰაერ-საწინააღმდეგო თავდაცვის ერთიანი რეგიონალური სისტემის განმტკიცებისათვის.

აქმოგაში თავდასხმაში ქაზნილმა აქმიგანილგაა სხსხლი გახსნასა იოონერთა განაქის ღაფას

ექვსი ექვმიტანილი მაინც თავისუფლებაში იმყოფება. ყაზახეთის პრეზიდენტმა ნურსულთან ნაზარბაევიმ გასცა განკარგულება, დააკავონ ყველა სავარაუდო დამნაშავე, რომელთა განადგურებაც ბრძანა შეიარაღებული ისინაღმდეგობის განვების დროს.

ერლოანვა ხელი მოანერა ქანონს თუქი პარლამენტარების საღაჯაგო ხელშეხანოლის ჩამორთმევის შესახებ

ახლა პროკურატურას ნება ეძლევა, აწარმოოს სისხლის სამართლის გამოკვლევა ნებისმიერი 138 პარლამენტარიდან, რომლებიც ამჟამად ძიებაში იმყოფებიან. 101 მათგანი წარმოადგენს ორ ძირითად ოპოზიციურ პარტიას — ხალხთა დემოკრატიის საპროკურორო პარტიასა და მემარცხენე-ცენტრისტულ სახალხო-რესპუბლიკურ პარტიას.

ენერგოეკონომიკა

ზეგავლენის აგენტი

**ნავთობისა და მასზე ფასების ცვალებადობის შე-
სახვედ ამჟამად არა მარტო საქმიანი გამოცემები წერენ,
არამედ მასალებს უამრავი სხვა მიმდინარეობის ჟურ-
ნალ-გაზეთიც აქვეყნებს. ამავე დროს, საინტერესოა, თუ
რატომაა, რომ სუსხიან ჩრდილოეთში თუ ცხელ
სამხრეთში მოპოვებული ეს ტალახიანი, სუნიანი, ზღან-
ტი სითხე ასეთ ყურადღებას იპყრობს?**

ენერგიის ტრანსპორტირებას უდიდესი მნიშვნე-
ლობა აქვს ეკონომიკის განვითარებისთვის. ვიდრე
ეკონომიკა მხოლოდ ენერგიის წარმოების ადგილებში
მოიხმარება, ეკონომიკური ზრდა მხოლოდ იქ ხორ-
ციელდება, დანარჩენი რეგიონები კი სუსტად ვითარ-
დება. ცხადია, ენერგია ყველგან არის, სადაც ადამი-
ანი სახლობს, მაგრამ ზოგან იგი მეტი ოდენობითაა,
ზოგან ნაკლებით. ამიტომაცაა, რომ ეკონომიკას ერ-
თგვარი „შუამავალი აგენტი“ სჭირდება, რომლის მეშ-
ვეობით ენერგიის დიდ მანძილზე ტრანსპორტირებაა
შესაძლებელი. ესაა ერთგვარი
„ენერგეტიკული გამთანაბრებე-
ლი“, რომელსაც სხვადასხვა რე-
გიონის საბაზო შესაძლებლობე-
ბი ერთმანეთთან შესაბამისობა-
ში მოჰყავს. კაცობრიობის ის-
ტორიის მანძილზე სულ ორი
ასეთი აგენტი იყო.

სამრეწველო რევოლუციამ-
დე, ვიდრე სამუშაოს ნაწილი მე-
ქანიზმებზე გადაწარმოებოდა,
ენერგიის მთავარი წყარო ადა-
მიანის შრომა იყო. მართალია,
ადამიანი ცდილობდა მის რაღა-
ცით ჩანაცვლებას – ცხოველებს
სიმძიმეები გადაჰქონდათ, მიწას ხნავდნენ, მდინარე-
ებისა და ქარის ენერგია წისქვილებს ატრიალებდა,
სითბოს, საკვების მოსამზადებლად და ლითონის მი-
საღებად ხესა და ქვანახშირს წვავდა, თუმცა ამ და-
მატებით წყაროებს ორი საკვანძო ნაკლი ჰქონდა –
ლოკალურობა და დაბალი ეფექტიანობა.

ხელით შრომის ენერგია ძველ და შუა საუკუნეებში
იაფი, უნივერსალური და „თავისი სვლით“ მისი დიდ
მანძილებზე ტრანსპორტირება შეუძლებოდა. სწორედ
ამან განაპირობა ათასწლეულების მანძილზე მონებით
ვაჭრობა.

მონების შემდეგ კი „ენერგეტიკული შუამავლის“
როლი ნახშირწყალბადებმა, რიგრიგობით ქვანახშირ-
მა, ნავთობმა და გაზმა იტვირთეს. სანავის სხვა
სახეობებთან შედარებით ნავთობი (უფრო სწორად
კი მისი წარმოებულები) ენერგიის უაღრესად
მოხერხებული წყაროა, მისი გადაადგილება ნების-
მიერ მანძილზე, ნებისმიერი ტრანსპორტით, მათ შო-
რის მილსადენებით შეიძლება.

გლობალური ეკონომიკის თვალსაზრისით, ნავთო-
ბი ამჟამად შეუცვლელი რესურსია, რომლის მეშვეობით
ენერგიის შევსება დედამიწის ნებისმიერ ადგილზეა შე-
საძლებელი, სადაც ამის საჭიროება წარმოიქმნება. ამი-

ტომაცაა, რომ ნავთობის ფასზეა დამოკიდებული ეკო-
ნომიკური ზრდის „წერტილებში“ მიღებული ენერგიის
ფასი: რაც უფრო ძვირია ნედლეული, მით უფრო ნაკ-
ლებია ტრანსპორტირებული ბარელების ოდენობა,
მით უფრო მეტი ღირს საბოლოო პროდუქცია და მომ-
სახურება. ამიტომაც, ორივე შემთხვევაში ეკონომი-
კური ზრდის ტემპები მოსალოდნელზე დაბალი იქ-
ნება.

ბოლო 30 წლის მანძილზე გამოთქმული პესიმის-
ტური პროგნოზების მიუხედავად, თითქმის დედამი-
წაზე ნავთობის მარაგი 20-40 წლის სამყოფილა დარ-
ჩა, იგი არასდროს ამოიწურება. სხვა საქმეა, რომ ენერ-
გიის მისაღებად მისი გამოყენება-მოპოვება სიძვირის
გამო, აქტუალური აღარ იყოს. ამ მხრივ უპირატესობა

ინფორმაცია თემაში

ნავთობი – ესაა მრავალი ნახშირწყალბადისა და
მინარევის ნაზავი. სხვადასხვა საბადოზე მოპოვებული
სითხე შემადგენლობით, თვისებებით და, რაც მთავარია,
სიმკვრივეთა და გოგირდის შემცველობითაა განსხვავე-
ბული. მისით ვაჭრობის გასაიოლებლად შემოიღეს ეტა-
ლონური (სამარკერო, სტანდარტული) ხარისხები, რო-
მელთა ფასებს ბაზარი განსაზღვრავს. სულ სამი ეტალო-
ნური ხარისხია: Brent, WTI და Dubai Crude.
პირველი ორი ერთმანეთის მსგავსია, მესა-
მე კი გაცილებით გოგირდიანი. WTI – ეს
ტენასური ნავთობია, Dubai Crude – არაბუ-
ლი საექსპორტო, ხოლო Bzant კი, ფაქტობ-
რივად, არ არსებობს – ესაა ვირტუალური
ხელოვნური კონსტრუქცია, რომელიც
მხოლოდ ათვლის წერტილად გამოიყენება
რეალურ ნავთობზე ფასების დასადგენად.

ბარელი კი, რომლითაც ნავთობის
გარკვეული ოდენობა იზომება – ესაა ჩვეუ-
ლებრივი კასრი, რომლებშიც პენსილვანი-
ის საწვავობო ველებზე მუშებისთვის ვის-
კის ასხამდნენ. ცარიელა ტარა უკან რომ არ ეზიდათ ან-
და ადგილზე რომ არ გადაედგოთ, ამ კასრებით ნავთო-
ბის გადატანა გადანეციტეს. შესაბამისად, მიწოდებული
ნავთობის ანგარიში, „კასრებით“ დაიწყეს და ეს წესი
დღემდე შემორჩა. მისი მოცულობა 42 ამერიკული გა-
ლონის, ანუ 158,987 ლიტრის ტოლია. საგულისხმოა, რომ
ბარელი – ესაა მოცულობის და არა წონის ერთეული,
ამიტომაც სხვადასხვა საბადოს ნავთობის ერთი ბარე-
ლი წონითაც განსხვავებულია.

ბუნებრივ გაზს აქვს ერთი რომ ის გაცილებით ბევრია,
მეორეც – იგი გარემოს ნაკლებად აბინძურებს. მაგრამ,
ოდესაც, გაზის მარაგები რომ ამოიწურება, კვლავ
ენერგიის ადგილობრივი წარმოების პერიოდი დად-
გება – ეს იქნება ატომური, მზისა და ქარის ელექტრო-
სადგურები, რომელთა აშენება ყველგანაა შესაძლებელი.
შესაბამისად, მსოფლიო ეკვივალენტი შუამავლის ად-
გილი კვლავ გათავისუფლდება.

მანამდე კი გამოუდგებოდა ვხვდებით ნავთობის სხვა-
დასხვა მარკის და ოდენობის გამოუმზადებელ ბევრის-
თვის უცხო სახელწოდებებს, რომელთა განმარტებებს
გათავაზობთ.

მოამზადა
ოთარ ტურაბალიძე

თვითმმართველობები

ჯარიმებით გაზრდილი ბიუჯეტი...

ახალციხის გამგეობაში ჯარიმებისა და საურავე-
ბიდან შესულმა თანხამ ბიუჯეტის გაზრდა განაპირო-
ბა. ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლები ფიქრო-
ბენ, რომ პროცესი ხელოვნურია. ჯარიმებისა და საუ-
რავებიდან შესულმა თანხამ ახალციხის გამგეობის 2015
წლის ბიუჯეტი 150 600 ლარით გაზარდა. მუნიციპა-
ლიტეტის გამგებლის ზაზა მელიქიძის განმარტებით,
ჯარიმების რაოდენობას ბიუჯეტზე ზეგავლენა არ მო-
უხდენია.

ახალციხის გამგებლისგან განსხვავებით, საკრებუ-
ლოს „ნაციონალური მოძრაობის“ დეპუტატმა მკა სა-
დაძმე განაცხადა, რომ ჯარიმები ხელოვნურად გაი-

ზარდა, რათა ბიუჯეტი გადაჭარბებით შესრულებუ-
ლი იყო.

თუ რა თანხა შევიდა ჯარიმებისა და საურავები-
დან ახალციხის მერიის 2015 წლის ბიუჯეტში, მედიისა
და ქალაქის საკრებულოს ოპოზიციონერი დეპუტა-
ტებისთვისაც უცნობია. „გაერთიანებული დემოკრა-
ტიული მოძრაობის“ სამცხე-ჯავახეთის კოორდინა-
ტორი ჯემშიერ გოგოლაური აცხადებს, რომ ბიუჯეტში
ძირითადად საპატრულო პოლიციის მიერ დაწესებუ-
ლი ჯარიმის 40 პროცენტი შედის, ეს სანქცი-
ები კი ქალაქში არასწორად დამონტაჟებულ-
მა საგზაო ნიშნებმა და პარკირებამ განაპირობა.

ჯარიმების ხარჯზე 270 პროცენტით გაი-
ზარდა ადიგენის მუნიციპალიტეტის 2015 წლის
ბიუჯეტიც. საკრებულოს დეპუტატები ამბობენ,
რომ შემოსავლები ძირითადად ხეცყის უკანო-
ნოდ მოპოვებაზე დაწესებულმა სანქციებმა გა-
ზარდა. საკრებულოს ოპოზიციური პარტიის
დეპუტატი „ნაციონალური მოძრაობიდან“ რატი
ტატალაშვილი აცხადებს, რომ ადგილობრივი
ბიუჯეტი მოსახლეობის ხარჯზე ივსება.

ოპოზიციის მტკიცებით, ახალციხისა და ადი-
გენის მუნიციპალიტეტების მსგავსად, 2015 წლის
ბიუჯეტის გაზრდა ძირითადად სასამართლო
ჯარიმებიდან მიღებულმა თანხამ განაპირობა
ასპინძის მუნიციპალიტეტშიც. ასპინძის გამგე-
ობის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურში სანქციებისა
და საურავებიდან 79 400 ლარი შევიდა.

მაია იველაშვილი

ბანსხადება ღია ტენდერის ჩატარების შესახებ

საპარტეზლოს სოფლის
მეურნეობის სამინისტრო

საქართველომ სოფლის მეურნეობის განვითა-
რების საერთაშორისო ფონდისგან (IFAD) მიიღო
სესხი და გრანტი (IFAD Loan: # 2000000778; IFAD
Grant #: 2000000248) სოფლის მეურნეობის მო-
დერნიზაციის, ბაზარზე წვდომის და მდგრადო-
ბის პროექტის (AMMAR) დასაფინანსებლად და
განზრახული აქვს სახსრების ნაწილი გამოიყენოს
შემდეგი კონტრაქტით გათვალისწინებული ხარ-
ჯების გორის მუნიციპალიტეტში არსებული „ქვე-
რა-შერთულის სარწყავი სისტემის და „გარდამგარ-
დმო“ არხის I და სხვა რიგის გამანაწილებლების
და შიდასამეურნეო ქსელის რეაბილიტაცია, ლოტი
III-ა კონტრაქტით # AMMAR/CW/2016/01.

1. საქართველოს სოფლის მეურნეობის სა-
მინისტრო იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაში
მონაწილეობის უფლების მქონე იურიდიულ
პირებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ სა-
კონკურსო წინადადებები ზემოთ აღნიშნული
სამუშაოების შესასრულებლად. **კონტრაქტის
ხანგრძლივობაა 7 თვე.**

2. კონტრაქტის მინიჭებისათვის კონკურ-
სის მონაწილეებმა უნდა დააკმაყოფილონ
შემდეგი **საკვალიფიკაციო მოთხოვნები**:
– ბოლო 3 წლის განმავლობაში შესრუ-
ლებული სამშენებლო სამუშაოების საშუა-
ლო წლიური მოცულობა ეროვნულ ვალუ-
ტაში – 3,000,000 ლარი დღგ-ს ჩათვლით
– ბოლო 3 წლის განმავლობაში გენერა-
ლური კონტრაქტორის როლში მინიმუმ 1 ანა-
ლოგიური ხასიათის და სირთულის, მინიმუმ
1,400,000 ლარის (დღგ-ს ჩათვლით) ღირებუ-
ლების სამუშაოთა ჩატარების გამოცდილება
(ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად სამუ-
შაოები არა ნაკლებ 70%-ით უნდა იყოს დას-
რულებული).
– კონკურსის მონაწილის ლიკვიდური აქ-
ტივების და/ან საკრედიტო სახსრების (სხვა
საკონტრაქტო ვალდებულებების გამოკლე-
ბით) მინიმალური ოდენობაა – 350,000 ლა-
რი.

3. ქართულ ენაზე საკონკურსო დოკუმენ-
ტაციის სრული კომპლექტის შეძენა დაინტე-
რესებულ კონკურსანტებს შეუძლიათ **2016
წლის 9 ივნისიდან** (ყოველდღე 12:00-დან 16:00
საათამდე) ქვემოთ მითითებულ მისამართ-
ზე წარდგენილი წერილობითი მოთხოვნისა
და ქვემოთ მითითებულ რეკვიზიტებზე 50
ლარის ოდენობის დასაკმაყოფილებლად თანხის გა-
დახდის დამადასტურებელი ქვითრის სა-
ფუძველზე.
გადახდა უნდა მოხდეს თანხის გადარიცხ-
ვით შემდეგ რეკვიზიტებზე:

ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ბანკის კოდი:
TRESGE22;
ანგარიშის ნომერი/სახაზინო კოდი:
302004400;

**გადახდის დანიშნულებაში აუცილებელია მი-
უთითოთ სადეპოზიტო ქვე-კოდი – 4411.**

4. საკონკურსო წინადადება ძალაში უნ-
და იყოს წინადადებების გახსნის დღიდან 90
დღის განმავლობაში და მას უნდა ახლდეს სა-
კონკურსო წინადადების საბანკო გარანტია
(გამოშვებული ბანკის ან საადაზღვევო კომ-
პანიის მიერ) საკონკურსო წინადადების ღი-
რებულების არანაკლებ 1%-ის ოდენობით. გა-
რანტია უნდა იყოს გაცემული საქართველოს
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელზე
სატენდერო დოკუმენტაციაში მოცემული ვა-
დით და ფორმის მიხედვით. საკონკურსო წი-
ნადადება უნდა ჩაბარდეს ქვემოთ მითითე-
ბულ მისამართზე არაუგვიანეს **2016 წლის 11
ივლისის 12:00 საათისა**, როდესაც ისინი გა-
იხსნება დასწრების სურვილის მქონე კონ-
კურსანტების თანდასწრებით.

5. დაგვიანებული საკონკურსო წინადადებე-
ბი არ მიიღება და კონკურსში მონაწილეებს და-
ურუნდებათ გაუხსნელი.

საპარტეზლოს სოფლის
მეურნეობის სამინისტრო,

საერთაშორისო ურთიერთობის
დეპარტამენტი

თბილისი, მარშალ გელოვანის №6, | სართული, სა-
კონფერენციო დარბაზი

© წინ, საპარტიელო

პაისის აისი

1964 წლის 18 ნოემბერი, 1976 წლის 3 სექტემბერი და 1981 წლის 13 მაისი ის დაუფინყარი თარიღებია, ოქროს ასობებით რომ ჩაინყრა ქართული ფეხბურთის მატიაწყეში. თუ არის ვინყე, ვინც არ იცის, შევაცხენებთ, რომ აღნიშნულ რიცხვებს თბილისის „დინამოს“, ანუ მაშინდელი ეროვნული ნაკრების საეტაპო მნიშვნელობის წარმატებები უკავშირდება – შესაბამისად სსრკ ჩემპიონობის, თასისა და გვირგვინად – ევროპის ქვეყნების თასების მფლობელთა თასის მოპოვება.

ტიტულები, მედლები და, რაც მთავარია – აღიარება და გულ

შემატკივართა სიყვარული არც მანამდე მოგვკლებია და არც მოგვიანებით (მათ შორის ისევე ქვეყნის ჩემპიონობა და თასი), მაგრამ პირველ, ასე ნანატრ ტრიუმფებს, დაგვეთანხმებით, ვერაფერი შეედრება.

ზესახელმწიფოს დანგრევის შემდეგ დამოუკიდებლობაღდგენილი ქვეყნის საუკეთესო კლუბმა სამშობლოში დსთს თასი ჩამოიტანა, ხორვატი მწვრთნელის ივო შუშაკის ხელმძღვანელობით კი რუსეთის ნაკრებს ვძლიეთ და დედაქალაქის მოსახლეობა ქუჩაში ჩამოვიყვანეთ. თუ თავს არ მოვიტყუებთ, უნდა

გამოტყდეთ, რომ ეს გამარჯვება საყოველთაო გნიაში, გარკვეული დოზით, ნაცპროპაგანდით

გაზვიადებული ურაპატრიოტიზმით გადაიზარდა... და აი, გათენდა 2016 წლის 7 ივ

ნისი და მადრიდში, კლუბ „ხეტაფეს“ მშობლიურ „კოლიზეუმის“ სტადიონზე ამხანაგურ შეხვედრაში ევროპის სამგზისა (სხვათა შორის – მოქმედი) და 2010 წლის მსოფლიოს ჩემპიონი ესპანეთი დავამარცხეთ – 1:0 (ოქრიაშვილი). რასაკვირველია, ამ „ძლევაი საკვირველით“ თაობები იამაყებენ. ალბათ, სამართლიანადაც, მაგრამ, ვიმედოვნებთ, ქართული ფეხბურთის მამები, გუნდის სლოგანი თავკაცი ვლადიმერ ვაისი და თვით ბიჭები ეიფორიაში არ ჩავარდებიან, მით უმეტეს მაშინ, როცა საამისო საბაბი ძალიან მალე – სექტემბრიდან მიეცემა, როცა მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი რაუნდი დაიწყება.

ესპანეთი – საქართველო 0:1
კარში დარტყმები 17:4
კუთხურები 11:0.

გიორგი შოთაძე

© ოლიმპიური ჩაპიონი

XXII ოლიმპიური თამაშები მოსკოვში 1980 წლის 19 ივლისიდან 3 აგვისტოს ჩათვლით გაიმართა. სპორტის 21 სახეობაში მედლების 204 კომპლექტი გათამაშდა. პაექრობებში 80 ქვეყნის 5217 სპორტსმენი (მათ შორის – 1124 ქალი) მონაწილეობდა.

1979 წლის დეკემბრის მიწურულს საბჭოთა ჯარის ნაწილები ავღანეთში შეიჭრნენ. აშშ-ის პრეზიდენტმა ჯიმი კარტერმა მთელ მსოფლიოს მოსკოვის ოლიმპიადის ბოიკოტისკენ მოუწოდა, რომელსაც 64 ქვეყანა შეუერთდა, მათ შორის – კანადა, გერ, იაპონია, ჩინეთი, კენია, ნორვეგია. ამის მიუხედავად, მოსკოვის თამაშებზე დელეგაციები გამოგზავნეს აშშ-ის მოკავშირეებმა – დიდმა ბრიტანეთმა, საფრანგეთმა, ირლანდიამ, იტალიამ, ფინეთმა, ახალმა ზელანდიამ, ესპანეთმა და შვედეთმა.

მოსკოვის ოლიმპიადაზე 16-მა ქართველმა სპორტსმენმა 12 მედალი მოიპოვა. კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ შოთა ხაბარელი (ძიუდო), ქეთევან ლოსაბერიძე (მშვილდოსნობა) და ვახტანგ ბლაგიძე (კლასიკური ჭიდაობა). მეორე ადგილები ვიქტორ სანგვემა (სამსტოში), საიდა გუმბამ (შუბი), თეიმურაზ ხუბულურმა (ძიუდო) და ალექსანდრე ანპილოგოვა (ხელბურთი) დაიკავეს, ხოლო ლიანა ცოტაძე (წყალბურთი), ნიკოლოზ დერიუგინი (კალათბურთი), ალექსანდრე ჩივაძე (ფეხბურთი), თენგიზ სულაქველიძე (ფეხბურთი) და რევაზ ჩელეძე (ფეხბურთი) ბრინჯაოს მედლებს დასჯერდნენ.

„მე ჯერ არავინ გამსლტობია. ვერ გამიგია, შენ როგორ მოახერხე ეს?“ – ჰკითხა ორთაბრძოლის დამთავრების შემდეგ შოთა ხაბარელს გერმანელმა ფალავანმა ჰერალდ ჰაინკემ, რომელიც 1979 წლის ევროპის ჩემპიონატის ფინალში ქართველ ძიუდოისტს შებოჭვას უპირებდა. ის იყო, ალემანმა ტატამზე დაიჭირა ჩვენებური, რომელიც წამით გაირინდა, თითქოს ბედს დამორჩილდაო, მაგრამ უეცრად მკერდის ტრიალით ისეთი აჰკრა მეტოქეს, რომ ჰაინკე იძულებული გახდა, უმაღელი გაეშვა, რომ კონტრილეთზე არ მოჰყოლოდა.

– და მაინც, როგორ მოახერხეთ? – ვკითხე ერთხელ ბატონ შოთას.

– ჩემი მწვრთნელის – გივი ზაუტაშვილის დამსახურებაა: ვარჯიშებისას იგი „მბოჭავდა“ ან მტკიცეულ იღვთს მიტარებდა, თან მეუბნებოდა, სანამ თვითონ არ წამიხვალ, არ გაგიშვებო. მთელი ათი წუთი ვცდილობდი, დაეხსლტომოდი. ძალიან მიჭირდა, რადგან მე 60 კილოს ვინონიდი, ის კი 80 კილოზე მეტი იყო. მაშინ კი ებრაზდებოდი, მაგრამ მეერე დავრწმუნდი, რომ ზაუტაშვილმა იცოდა, რასაც აკეთებდა. რაც ტატამზე ვიდექი, არც ერთი პაექრობა შებოჭვითა და მტკიცეული იღვთით არ წამიგია.

ტატამზე კი, როგორც სპორტსმენი, შოთა ხაბარელი 10 წელი გამოდიოდა და ამ ხნის განმავლობაში ტიტულები და ვაილოები არასდროს ჰკლებია.

1980 წლის მოსკოვის ოლიმპიური თამაშების გამარჯვებული ევროპის ორგზის ჩემპიონია (1979, 1985) გუნდურ ჩათვლაში. პირად პირველობებში ამდენჯერვე ვერცხლის (1979, 1982) და ბრინჯაოს (1981, 1983) მედლები დაიმსახურა. 1983 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის მესამე პრიზიორმა საბჭოთა კავშირის ხალხთა მე-8 სპარტაკიადა მოიგო, ორი წლით ადრე კი საქართველოს აბსოლუტურ ფალავანობაზე აჯობა ყველას. სპორტის დამსახურებულ ოსტატი და საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი 1996 წლიდან ედგა სათავეში ძიუდოისტთა ეროვნულ ნაკრებს. მისი ხელმძღვანელობით ქართველმა კიმიონოჩანებმა, რომ არაფერი ვთქვათ მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონატებზე, ოლიმპიურ თამაშებში

ქლავისჯვრელი მკლათაგელა

ორი ოქროს, თითო ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს, ხოლო ქვეყნის ნაკრებმა ორჯერ მსოფლიოს და სამჯერ ევროპის გუნდური ჩემპიონატები მოიგო, თავად მესაჭე კი ოთხჯერ (2002, 2003, 2006, 2008) კონტინენტის საუკეთესო მწვრთნელად დაასახელეს.

ყველაფერს საფუძველი მშობლიურ სოფელში – ძლევისჯვარში (ქარელის რაიონი) ჩაყვა-

ბის დაწყებაა, შენს ასაკში უკვე მსოფლიოს ჩემპიონები არიან და სარბიელს თავს ანებებენო. გული მაინც არ გავიტყე. სოფელში ძმების დახმარებით ვვარჯიშობდი. გორში ერთ-ერთ შეჯიბრებაზე პირველი ადგილი რომ დავიკავე, მოულოდნელად გივი ზაუტაშვილი მომიახლოვდა და მითხრა – ხვალდან ჩემთან ივ-

ბის მერე მოსკოვის ოლიმპიადაზე როგორღა მოხვდით?

– რუსებს ჩემს წონაში ევროპისა და საბჭოთა კავშირის ჩემპიონის – ალექსეი ვოლოსოვის გამოყვანა უნდოდათ. არადა, ამ საკმაოდ ძლიერ ძიუდოისტს ორჯერ ვძლიე მნიშვნელოვან შეჯიბრებებში, მათ შორის – 1980 წელს თბილისის საერთაშორისო ტურნირის ფინალში. დიდი როლი ითამაშა ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ბორის მიშჩენკომ, რომელიც მე მიტყერდა მხარს. რადგან ვერ შეთანხმდნენ, პოდოლსკი ორკვირიანი შეკრების შემდეგ შესარჩევი შეხვედრები გაიმართა. ქულებით ვძლიე ვოლოსოვს და საკავშირო ნაკრებშიც დავიმკვიდრე ადგილი. მიშჩენკომ გამაფრთხილა: „ცოტა მეტი გაისარჯე, შოთა! გახსოვდეს, სპორტსმენი ოლიმპიადაზე უმთავრესად სიცოცხლეში ერთხელ გადის“.

– თქვენც გახვედით მოსკოვის ტატამზე და ჩემპიონობაც მოიპოვეთ.

– იოლი არ ყოფილა, ძლიერ ჯგუფში მოხვდი. პირველსავე ორთაბრძოლაში ევროპის ოთხგზის ჩემპიონს, ოლიმპიური თამაშებისა და მსოფლიოს ჩემპიონატის პრიზიორ გერმანელს – ჰერალდ ჰაინკეს ვძლიე და წინა წელს ევროპაზე მასთან მარცხისთვის რევანში ავიღე. მეორე წრეში ევროპის ჩემპიონი და მსოფლიოს ჩემპიონატის პრიზიორი ბულგარელი გიორგი პეტროვი დავამარცხე, უკვე მეშვიდედ. ნახევარფინალში რუმინელ მირჩა ფრატკას ვაჯობე „ვაზარით“ და ფინალში გავედი, სადაც ჩემი მეტოქე იყო თითქმის ორმეტრიანი კუბელი გოლიათი ზუან ფერერი, რომელმაც ნახევარფინალში ვადამდე მოუგო ფრანგ ბერნარ ჩულთანს.

ჩემთვის დაუფინყარია ფინალური ორთაბრძოლა კუბელთან, რომელიც თითქმის 20 სანტიმეტრით მაღალი იყო და გრძელი მკლავები ჰქონდა. მიშჩენკომ მირჩია, მარცხენა ხელს თუ გაუთიშავ, მოიგებო. ტატამზე გასვლისთანავე ყველაფერი დამავიწყდა. მინ-

რა. 1956 წლის 26 დეკემბერს დაიბადა. რომ წამოიზარდა, ძმებმა – ჯემალ და ოთარ ხაბარელებმა ძლევისჯვარის ნახერხმოყვამ მოედანზე აზიარეს ჭიდაობის საიდუმლოებებს. ბევრჯერ უცდია მკლავისა და მუხლის ძალა. უფროსების შექებაც დაუმსახურე-

ნალში გავედი, – მითხრა ბატონმა შოთამ. – გადამწყვეტი პაექრობისას ჩემი მეტოქე იყო გერმანელი ჰაინკე. თითო „კოკა“ ავართვით ერთმანეთს. არბიტრებმა „წანტიეთ“ უპირატესობა ალემანს მიანიჭეს.

– ევროპაზე ფინალის დათმო-

დოდა ქამარში ჩამეგლო ხელი და სარმა გამომედო, მაგრამ ქამარს ვერ მივწვდი. ამ ძიძგილობაში „კოკა“ ამართვა. მიშჩენკო და ქართველი მწვრთნელები მიყვიროდნენ, მარცხენა გაუთიშეო. მართლაც, ფერერს ცაცია დავეჭირე და ზედიზედ ორი კოკა და ამდენივე ოუკო ავართვი, რამაც ოცნება რეალობად მიქცია. ჩემს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა. რაიონში ზღაპრული შეხვედრა მომწიფვეს. ცენტრალური ტრასიდან ჩემს სოფლამდე შვიდი კილომეტრი ზღვა ხალხით იყო სავსე. ეს გზა ბიჭებმა ხელში აყვანილი მატარეს. უსაზღვროდ ბედნიერს 1972 წელი გამახსენდა და თვალები სიხარულის ცრემლით ამევსო...

მოსკოვის ოლიმპიადის შემდეგ შოთა ხაბარელმა კიდევ წ წელიწადი იჭიდავა. რამდენიმე მნიშვნელოვან წარმატებასაც მიაღწია და 1986 წელს აქტიურ სპორტს თავი რომ დაანება, საქართველოს ძიუდოისტთა ნაკრების მთავარ მწვრთნელად დანიშნეს. მისმა შევირდებმა არაერთ შეჯიბრებაში ისახელეს თავი. განსაკუთრებით გამორჩეული მაინც 1989 წელია: მაშინ კოპა კურტანძიძე და ამირან ტოტიკაშვილი მსოფლიოს ჩემპიონები გახდნენ, აკაკი კიბორძალიძემ მეორე, გაია თენაძემ კი მესამე ადგილი დაიკავა.

– ბატონო შოთა, წარმატებებთან ერთად გულისტკივილი და წყნად არაერთხელ განიცდიდით.

– მესმის, მუდმივი და შეუცვლელი ამქვეყნად არაფერია, მაგრამ როგორ გინდა უმადურობას და უსამართლობას შეეფუო. გახსოვთ, რომ 2004 წელს ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე თითო ოქროს და ვერცხლის მედალი მოვიპოვეთ და გამირად გამომაცხადეს, მომდევნო წელს კი ნაკრებისგან ჩემი ჩამოშორება მოინდომეს. მაშინ მე და ჩემმა მომხრეებმა შურსა და შულს ვაჯობეთ. 2009 წელსაც იგივე განმეორდა. არადა, წინა წელს პეკინში ირაკლი ცირეკიძემ ოქროს მედალი მოიპოვა, ტოკიოში კი ჩვენმა ნაკრებმა კორეელებს, ბრაზილიელებსა და რუსების მძლეველ უზბეკებს აჯობა და მეორედ დაიმსახურა გუნდური მსოფლიოს ჩემპიონობა. ფუჭი ამბიციებით შეჰყრობილმა ადამიანებმა ამჯერად თავისი გაიტანეს...

ტატამს მიღმა დარჩენილ შოთა ხაბარელს სხვადასხვა ქვეყნიდან შეგხმანენ – ეროვნული ნაკრები გუნდების თავკაცობას სთავაზობდნენ. დიდი ჩემპიონი და მწვრთნელი ცდუნებას არ აჰყვა, პირად სურვილებზე მაღლა სამშობლო დააყენა და საქართველოში დარჩენა ამჯობინა. მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში პოლიტიკური სიტუაცია შეიცვალა, ოლიმპიური ჩემპიონი საქართველოს მე-8 მოწვევის პარლამენტის წევრად აირჩიეს – დღეს ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოში სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილეა, ისევე სპორტთან და სპორტში ტრიალებს.

ვაჟა დანელია

მასაჟი ასაკი

ახალგაზრდობის მოგავალი... სიბერეა!

ამბოპინ — „ზოგიერთები ისე ცხოვრობენ, თითქოს არც არასოდეს მოკვდებიან და კვდებიან ისე, თითქოს არასოდეს უცხოვრიათ“.

ეს ნათქვამი ყველამ შეიძლება სხვადასხვა-ნაირად აღვიქვათ, მაგრამ ხანდაზმულებისთვის ეს იმას ნიშნავს, რომ საზოგადოებისთვის მათი განვლილი ცხოვრება, გარდა მათი საკუთარი მესხიერებისა, წაშლილია, ხოლო სიტყვა „პენსიონერი“ უკვე ერთგვარად დამატირებულ ელფერს იძენს. შესაბამისად, სიტყვა „პენსია“ ჩვენში იმ დატვირთვის ატარებს და თითქმის იმას მიუთითებს, რომ, მართალია, ის სასიცოცხლო მინიმუმზე ნაკლებია, მაგრამ აბა მეტს რას იმსახურებენ, ზოგიერთის აზრით, ადამიანები, რომლებსაც შვილიშვილებთან ჯდომის, სერიალების ყურებისა და პოლიკლინიკებში სიარულის მეტი თურმე აღარაფერი შეუძლიათ. უფრო მეტიც, თავისი ჩამქრალი თვალებით, ნაოჭებიანი კანით და პიგმენტური ლაქებით ისინი შესაძლოა, ახსენებენ ახალგაზრდებს, რომ ოდესღაც მათაც მოელოთ ეს ბედი. გარდა ამისა, პენსიონერები თითქოს ავალდებულებენ თავიანთ შვილებს, რომ ისინი შეინახონ, მოუარონ ავადმყოფობის დროს და ის ფული, რომელიც მათ მოგზაურობებში, რესტორნებში, ან ნივთების შეძენაში უნდა მოეხმარათ, ხშირად ექიმებში და წამლებში ეხარჯებათ. ამას დაუმატებ მოსალოდნელი დაკრძალვის გაზრდილი ხარჯები, სარიტუალო პროცედურები და გასაგები გახდება, რომ არავითარი ხალისი პენსიონერებთან ურთიერთობის გარკვეული ტიპის ახალგაზრდებს, ალბათ, არ უნდა ჰქონდეთ. გამონაკლისს წარმოადგენენ ის პენსიონერები, რომლებიც ილუზიების გარეშე უყურებენ ამ ცხოვრებას და წინ-

დახედულად ფული დააგროვეს ან უძრავი ქონება შეიძინეს ახალგაზრდობაში და შეუძლიათ დამოუკიდებლად იარსებონ, ხოლო შვილებს და შვილიშვილებს ჰქონდეთ იმის მოლოდინი, რომ ოდესღაც ეს ყველაფერი მათ დარჩებათ. ის პარადიგმა, რომ სიცოცხლის ხანგრძლივობა, რაც ერის კულტურული დონის ერთ-ერთი მთავარი მაჩვენებელია, პირდაპირ კავშირშია ხანდაზმულობასთან, ერთად პიროვნების ავტორიტეტსა და სოციალურ გარემოში მისი როლის ზრდასთან და არა იზოლაციასთან, არც არავის ახსოვს და არც არავის არა აქვს სურვილი ამის აღიარებისა.

რაც შეეხება ევროპელებს, კერძოდ ფრანგებს, ისინი ასაკოვან თაობას დელიკატურად და ჩვეული პრაგმატიზმით მიუდგნენ, სიტყვა პენსიონერი, რომელიც უფრო პოსტსაბჭოთა სივრცის ქვეყნებშია გავრცელებული, ტერმინ „მესამე ასაკით“ შეცვალეს, რაც სიყმაწვილის და სიმწიფის შემდგომ პერიოდს ნიშნავს. ამ ასაკობრივ კატეგორიას მიაკუთვნეს შესაბამისი სოციალური უზრუნველყოფა, რაც უმეტესად მათი მუშაობის პერიოდში გამოქვითული თანხებისგან შედგება და დამოუკიდებელი ცხოვრების საშუალებას იძლევა. გაუხსნეს კეთილმოწყობილი თავშესაფრები და სასაბინოები, ხოლო გარდაცვალების შემთხვევაში მაქსიმალურად გააიოლეს სახლიდან ან საავადმყოფოდან კრემატორიუმებში ან სასაფლაოზე გადატანის პროცესი, ბინებში პანაშვიდების მოწყობისა და უკანასკნელ გზაზე მანქანების კორტეჟით გაცილების გარეშე. ეს ყველაფერი ახალგაზრდული ფსიქიკის ნეგატიური სტრესებისგან გასათავისუფლებლად, ყო-

ველდლიური პრობლემებისგან დასაცავად კეთდება. მაგრამ, ახსოვთ რა ერთი ცნობილი მწერლის სიტყვები, რომ „ახალგაზრდობის მომავალი სიბერეა“, ისინი აქტიურად ემზადებიან ამ პერიოდისთვის, და როდესაც საფრანგეთში საპენსიო რეფორმას ატარებდნენ, რაც საპენსიო ასაკის ერთი წლით დაწევას გულისხმობდა, საპროტესტო გამოსვლების ყველაზე აქტიური და აგრესიული მონაწილეები სწორედ ახალგაზრდები იყვნენ. ალბათ, შემთხვევითი არ არის, რომ ევროპასა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში ადამიანის სოციალური პრესტიჟი, მისი ჩართულობა საზოგადოებრივ თუ პოლიტიკურ ცხოვრებაში, არა მისი ფიზიოლოგიური ასაკით, არამედ გონებრივი და პროფესიონალური პოტენციალით განისაზღვრება, რადგან ყველაფერი ინდივიდუალურია, და კაცი 20 წლის მოხუციც შეიძლება იყოს და 70 წლის ახალგაზრდაც, ხოლო ბევრი ნიანგი ახალგაზრდა ნიანგს ხშირად მხოლოდ ერთი ფაქტორის გამო ჯობნის, რომელსაც გამოცდილება ჰქვია.

გივი ბაგუნიძე, არქიტექტორი.

დასაცემი მოსავალი

წელს ქართულ ბაზარზე ვაშლის დეფიციტი გვექნება

„სიტყვამ ვაშლიც და სხვა კულტურებიც დააზიანა, ამიტომ ქართულ პროდუქციას იმპორტირებული ჩაანაცვლებს“.

კარგი ხარისხის ქართული ვაშლის ფასი ბაზარზე 2,5-დან 3-ლარამდე მერყეობს. სეტყვამ, რომელმაც შიდა ქართლის სოფლები რამდენჯერმე დააზიანა, ზოგიერთ ფერმერს მოსავალი მთლიანად გაუზანდა, ზოგს კი ვაშლის ბალების უმეტესი ნაწილი დაუტყვია. გორელი და ქარელელი ფერმერები აცხადებენ, რომ წელს ქართული ვაშლი და სხვა კულტურები ადგილობრივ ბაზარს არ ეყოფა და მას უცხოეთიდან შემოტანილი პროდუქცია ჩაანაცვლებს.

როგორც სოფელ რუისის მკვიდრმა, შპს „აგროს“ დირექტორმა თამაზ კუთხაშვილმა ჩვენთან საუბრისას აღნიშნა, ყველაზე მეტად სოფლები რუისი და ბებნის დაისეტყვა.

„რუისში 6 ჰექტარი ფართობი გაგვინადგურა, ყველაფერი დაისეტყვა, რის გამოც ასპროცენტიანი ზარალი მივიღეთ. ერთ ჰექტარზე 20 ტონა ვაშლი უნდა მიგვეღო, იანგარიშით და ნახავთ, რომ დაახლოებით 120 ათასი ლარის ზარალი ვნახეთ. წელს ჩვენი ბაილიდან ერთი ცალი ვაშლიც კი არ ივარგებს, რაც დარჩა, ისიც ძირს ჩამოცვივდება. ეგ კი არა, სეტყვამ ხეებს ტოტებიც დაუშტვრია, კვირტებიც ძირს ჩამოყარა და მომავალ წელს თუ მოისხამს, ესეც არ ვიცი. მოსავალი დაზღვეულიც არ მაქვს, არც კომპენსაციაზეა ლაპარაკი და არც არაფერზე. მხოლოდ კერძო მესაკუთრეებს ესმარებიან და ერთ ჰექტარზე 180 ლარს აძლევენ, იურიდიულ პირებს კი — არა. 180 ლარი არაფერია იმ ზარალთან, რაც ხალხმა ნახა, შეიძლება ზოგმა არც კი

აიღოს“, — განაცხადა „აგროს“ დირექტორმა.

მოსავლის ნაწილი გადაურჩა ნუკრი პაპუნაშვილს, რომელსაც სოფელ შინდისში აქვს მეურნეობა, თუმცა მისი მდგომარეობაც არ არის სახარბილო:

— სეტყვამ გორის რაიონის სოფელ შინდისში მცხოვრებ გლეხებს მოსავალი მთლიანად გაუფუჭა. მე დაახლოებით მოსავლის 70-80 პროცენტი გამი-

ხეთქილი და დაზიანებული იქნება. ამიტომ, უცხოეთიდან შემოტანილი ვაშლი მომრავლდება, რომელიც ვიზუალურად ჩვენებურ ვაშლს ყოველთვის ჯობდა, მაგრამ გემოთი ვერ შეედრება. რა თქმა უნდა, ბაზარზე ჩვენებული ვაშლის დეფიციტი თუ იქნება, ეს ქართულ ვაშლს კიდევ უფრო გააძვირებს.

ამ აზრს იზიარებს ფერმერი ზურაბ დავითაშვილიც:

ნადგურა. ვაშლის ხეები გადარჩა, მაგრამ ნაყოფი სულ განადგურდა. სანერგე მეურნეობაც მაქვს და იქაც, მოსავლის დიდი ნაწილი დააზიანა. ლამის, კვირაში ორჯერ მოდის სეტყვა და აბა რას იზამდა? რუისში და ბებნისში მთელი მოსავალი გაანადგურა. ასევე განადგურდა საქაშეთის, ქინწისის, ახალუბნის ტერიტორიაზე გაშენებული ბალები და სანერგე მეურნეობებიც. თავისთავად ცხადია, რომ ქართული ვაშლი ბაზარზე წელს იმ რაოდენობით ვეღარ იქნება, რა რაოდენობითაც წინა წლებში იყო და მისი ხარისხიც უფრო ნაკლები იქნება. რაც გადარჩება, ისიც სეტყვისაგან და-

— მე ქარელის რაიონის სოფელ აფნისში 17 ჰექტარზე მქონდა ბაღი გაშენებული, ძველი ჯიშები განვაახლე და იტალიიდან შემოტანილი ჯიშები გავაშენე. სეტყვამ იქაურობა საკმაოდ დაზიანა. ვაშლის ხეებს ტოტებიც კი ჩამოამტვრია და ნაყოფს რაღას უზამდა? ეს იყო თანამედროვე, ევროპული დონის ბაღი. იქვე მარწყვი მქონდა გაშენებული, ისიც იტალიიდან იყო ჩამოტანილი და სულ მომისპო. ვაზიც დასეტყვა. ყველაფერი მაღალ დონეზე მქონდა გაკეთებული, მაგრამ ახლად გაშენებული ბაღი იყო და ჯერ დაზღვეულიც არ მქონდა, ვერ მოვასწარი — ვფიქრობდი, რა მექარება, ცოტა მოგ-

ვიანებით დავაზღვევ-მეთქი. 80 ტონამდე ხორბალსაც ველოდი და სეტყვამ ისიც გაანადგურა. მარტო ვაშლი და ხილი კი არა, სხვა კულტურებიც მოსპო — ისეთი ამინდი იყო, რომ ყველაფერი დაუღწა და დაანგრია. ახლაც სულ წვიმება, მინაც სველია და ჯერჯერობით გლეხებს ყველაფერი მოუვლელი რჩებათ.

შპს „ფრუიტილიას“ დამფუძნებელ ვახო ბუიჭაშვილს ვაშლი ექსპორტზე გააქვს, ძირითადად ყაზახეთსა და რუსეთში. ის ამბობს, რომ მოსავლის სიმცირემ ექსპორტზეც სერიოზულად იმოქმედა: „ნებისმიერ შემთხვევაში მოგვინევს ვაშლის და ხილის იმპორტი. იმპორტირებული ვაშლი კი, ყოველთვის ძვირია ადგილობრივთან შედარებით, რადგან მის ფასს გზის და განბაჟების ხარჯები ემატება, ამას მოგების მარჟაც თან ერთვის და ეს ყველაფერი პროდუქციას აძვირებს. ვფიქრობ, რომ ქართულ ბაზარზე არა მარტო ვაშლის, არამედ სხვა ადგილობრივი კულტურების დეფიციტიც შეიქმნება“.

ბიგნასარმნუსი

საქართველო გეოგრაფიის გლობალურ რეიტივში 162 უორის 85-ე ადგილს იკავებს

ბასულ წელთან შედარებით, საქართველო პოზიცია შეიძლება საფეხურით გააუმჯობესა. 2015 წლის ანგარიშის თანახმად, ქვეყანა 92-ე ადგილზე იყო, 2014 წელს კი — 117-ე ადგილს იკავებდა.

ანგარიშის მიხედვით, გასულ წელს მსოფლიოში შეიარაღებული კონფლიქტების დროს დაღუპული ადამიანების რაოდენობა ბოლო 5 წელიწადში რეკორდული იყო, ხოლო დევნილების რიცხვმა მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი პერიოდის მაქსიმუმს მიაღწია.

კვლევის თანახმად, საცხოვრებლად ყველაზე საშიში ქვეყანა სირიაა, რომელსაც სამხრეთ სუდანი, ერაყი, ავღანეთი და სომალის მოჰყვება.

ქვეყნების რეიტინგი 23 ფაქტორით განისაზღვრა. შიდა ფაქტორებში ძალადობა და დანაშაულის მაჩვენებელი, საგარეოში კი სამხედრო ხარჯები და მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობაა.

თინა, თემურ, თეონა, მამუკა დოლიძეები, ქეთი გერსამია ღრმა მწუხარებით იუნყებიან უუუუნა

საბიუჟილის

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 9, 10 VI, თბილისი, ირაკლი აბაშიძის 19. გამოსვენება ვაკის სამების ეკლესიიდან 11 VI, 14 სთ.

ამოღებულია

საცხლსასროლი

იარაღი და ნარკოტიკი

შსს-ს აჭარის ა/რ-ის პოლიციის დეპარტამენტის ბათუმის საქალაქო სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1991 წელს დაბადებული, ირანის ისლამური რესპუბლიკის მოქალაქე საჯად დ. ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა-შენახვის ფაქტზე, ხოლო 1956 წელს დაბადებული ასლან კ. ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა-შენახვის ფაქტზე სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცეს.

სამართალდამცველებმა, საჯად დ.-ს ნაქირავები ბინის ჩხრეკისას, 24 გრ გამომშრალი მარიხუანა, პისტოლეტ-ტყვიამფრქვევი, „LLAMA“-ს მოდელის პისტოლეტი და 10 საბრძოლო ვაზონა ამოიღეს. ორივე დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს.

თამაჟოს ნაწარმს

საქართველოში

უკანონოდ,

კონტრაბანდული

გზით გოგავდნა

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა, შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტთან ერთად, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, საბაჟო კონტროლისაგან მაღლად, საქართველოს ტერიტორიაზე განსაკუთრებით დიდი ოდენობით თამბაქოს ნაწარმის შემოტანის ფაქტზე, მიხედვით ლეჟავა დააკავა, ხოლო ირაკლი ნაფეტვარიძე სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცა.

ბრალდებულებმა, რომლებსაც საქართველოს ტერიტორიიდან უნდა მოეხდინათ თამბაქოს ნაწარმის რეექსპორტი, გაიარეს საბაჟო პროცედურები ფოთის „გეზში“, დაილუქა ავტომანქანა, რომელსაც უნდა გადაეკვეთა საქართველო — რუსეთის საზღვარი. ბრალდებულებმა, თამბაქოს ნაწარმის საქართველოში უკანონოდ, კონტრაბანდული გზით დატოვების მიზნით, ავტომანქანა მიიყვანეს წინასწარ განზრახულ ადგილზე, ლუქის დაუზიანებლად გახსნეს ავტომანქანა და ტვირთი დატოვეს საქართველოში, ხოლო საბაჟო გამშვებ პუნქტ „ყაზბეგის“ გავლით რუსეთის ფედერაციაში გადასვლას დალუქული, ცარიელი ავტომანქანით გეგმავდნენ.

დღესასწაული

აგაღება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი

9 ივნისს საქართველოს წმინდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია დღესასწაულობს უფლისა ამაღლებას.

...ცნობილია, რომ უფალი იესო ქრისტე ორმოცი დღის მანძილზე მიწაზე იმყოფებოდა და მოწაფეებს ათჯერ გამოეცხადა. ამ ქვეყნად ხილული ყოფნის უკანასკნელ დღეს მან მოციქულებსა და მოწაფეებს უბრძანა, იერუსალიმს არ გაშორებოდნენ, ელენის მთაზე გაუძღვა მათ, იქ უქადაგა და სასწაულებრივი ძალის მოვლინება აღუთქვა. „მიიღოთ სული წმიდა“.

უფალი იესო ქრისტეს ამაღლების დროს იქ ყოვლად წმინდა ღვთისმშობელიც იყო.

ეკლესიამ დააწესა დღესასწაული უფლის ამაღლებასთან დაკავშირებით, რომელიც აღდგომიდან მეექვსე კვირის ხუთშაბათს ყოველწლიურად აღასრულებს.

გიული ლიპარტია

ქართული ფილმები საერთაშორისო ფესტივალზე

საზოგადოებრივი მაუწყებლის დოკუმენტური ფილმების სტუდიის ფილმმა „ვაზში დაკარგულები“, როგორც საუკეთესო ნამუშევარმა, საფრანგეთის OENOVIDE-ს საერთაშორისო ფესტივალზე ორი პრიზი მიიღო: ჟიურის მთავარი პრიზი საუკეთესო რეჟისურისთვის და სპეციალური პრიზი „პეიზაჟი და გარემო“, — ქვეყნის საუკეთესოდ წარმოჩენისთვის.

ფილმის ავტორი და პროდიუსერია ქეთევან სადღობელაშვილი, რეჟისორი — გიორგი მოლოდინაშვილი.

ფესტივალზე სპეციალური პრიზი მიიღო კიდევ ერთმა ქართულმა ფილმმა, რომელიც შალვა ხეცტურიანმა და ნანა ჯორჯაძემ გადაიღეს.

საფრანგეთის OENOVIDE-ს საერთაშორისო ფესტივალის 23 წლის ისტორიას ითვლის და საფრანგეთის სამხრეთში, ვაზისა და ღვინის რეგიონებში ტარდება, წელს ფესტივალს მუსკატის სამშობლომ, ფრონტინიანმა უმასპინძლა. ფესტივალის ვაზისა და ღვინის შესახებ გადაღებულ ფილმებს ერთიანებს. 16 ქვეყნიდან წარმოდგენილი 103 ფილმიდან 28 ფილმი შეირჩა საკონკურსოდ, ჟიურის თავმჯდომარეობდა ფილიპ მუილი, ცნობილი რეჟისორი, სცენარისტი და პროდიუსერი.

გამარჯვებული ფილმების დაჯილდოების ცერემონიალი 14 სექტემბერს, პარიზში, ლუქსემბურგის სასახლეში გაიმართება.

ყვარალური ასწროვან ხეივან ქრია

ყვარალის რაიონის სოფელ შილდის ცენტრში მდებარე სკვერთან სამუშაოები ადგილობრივი ხელისუფლების ნებართვით მიმდინარეობს. ადგილობრივები ამბობენ, რომ ნაძვის, ცაცხვისა და კედარის ხეების განადგურება უკანონოდ ხდება და ფიქრობენ, რომ მასალა გასაყიდად მზადდება. რაც შეეხება საკრებულოს თავმჯდომარეს, მისი ინფორმაციით, ხელისუფლებამ რამდენიმე ოჯახის მოთხოვნა გაითვალისწინა. მისი თქმით, ხეების ყვავილობის დროს გამოყოფილი მტვერი დაავადებების გაჩენას იწვევდა.

რეკლამა

293-37-87
599 79-76-79

ცინცხალი ანაკლოტა

— იცით, ქეთევან, ყოველ დღით, თვალს როგორც გავახელ, ჩემი პირველი ფიქრი თქვენა ხართ! — ეუბნება ზაქარა.
— კი მაგრამ, გიორგიც იმავეს რომ მეუბნება?!
— ეგვეც ვგრევა, მაგრამ მე მაგაზე ერთი საათით ადრე მეღვიძება!..

წმინდის მალაზიაში:

— მინდა ორი-სამი წიგნი შევიძინო.
— რაზე მსუბუქი გნებავთ?
— მაგას მნიშვნელობა არა აქვს, მანქანით ვარ მოსული.

ერთ-ერთ წვეულებაზე გენიალური კომიკოსი ტოტო ვიდაც მდიდარ ამერიკელს წარუდგინეს.
— იცით, ბატონო, ნიჭიერი კაცი ჩანხართ, იქნებ კინოში გეცადათ ბედი! — უთხრა მილიონერმა.
— მაგრამ მე ხომ ტოტო ვარ!
— მერე რა, შეგიძლიათ სახელი გამოიცვალოთ და ფსევდონიმი აიღოთ!..

ნუ გაუინიათ, გოგონებო!

ბავშვები ზოგჯერ ძილში ლაპარაკობენ, რაც, ცხადია, მშობლებს ადარდებთ.

მედიკოსების დაკვირვებით, ძილის დროს თავის ტვინი დღის განმავლობაში მიღებული ინფორმაციის გადამუშავებას განაგრძობს, რაც სიზმრების სახით ვლინდება. ზოგიერთი სიზმრებს ხმის ამოუღებლად ნახულობენ, ზოგნიც „ახმოვანებენ“.

ბავშვები, რომელთა ფსიქიკა ბოლომდე ჩამოუყალიბებელია, ყველაფერს დიდებზე გაცილებით ემოციურად აღიქვამენ, ამიტომაც ძილში უფრო ხშირად ლაპარაკობენ. ამდენად, საგანგაშო ამ დროს არაფერია.

სახალსო სწავლა

ფრანგმა მეცნიერებმა ერთობ საგულისხმო ექსპერიმენტი ჩაატარეს: ერთი ჯგუფის ბავშვებს ინფორმაციას სახალსო დეკორაციების მეშვეობით აწვდიდნენ, მეორეს გაკვეთილს სერიოზული მასწავლებელი უხსნიდა.

შედეგად გაირკვა, რომ პირველი ჯგუფის ბავშვებმა ინფორმაცია უკეთ აითვისეს. მკვლევართა დასკვნა კი ასეთია: უკეთესად ის ბავშვები სწავლობენ, ვისთვისაც სწავლას სიხარული მოაქვს.

დედოვის გადღი

ძაღვები, რომლებიც პირელ ბავშვს 26-სა და 30 წელს შორის პერიოდში ბადებენ, უფრო დიდხანს ცოცხლობენ.

მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ სწორედ ასაკის ამ შუალედში მშობიარობა ყველაზე კარგად მოქმედებს ქალის ჯანმრთელობაზე.

გარდა ამისა, გაირკვა, რომ ნამშობიარე ქალებში, უშვილოებთან შედარებით, სიკვდილიანობა უფრო ნაკლებია. აღსანიშნავია ისიც, რომ უფრო დიდხანს ის ქალები ცოცხლობენ, ვინც ბავშვს ძუძუს აჭმევდა.

პატარას ოთახში ნუ გამოკაბავთ!

ერთობ საგულისხმო ამბის შესახებ განაცხადეს პედიატრებმა იმ მშობლებისთვის, ვისაც პატარა ბავშვები ჰყავთ. აღმოჩნდა, რომ რაც უფრო მეტ დროს ატარებს ბავშვი ოთახის გარეთ, სუფთა ჰაერზე, მით უკეთესი მხედველობა აქვს.

დღის შუქზე ხანგრძლივი ყოფნა ხელს უწყობს დოპამინის გამოშვებას, რომელიც ხელს უწყობს თვალის კაკლის ზრდას. ამის გარდა, ქუჩაში, პარკში, ეზოში, მოკლედ, ნაგებობის გარეთ, ბავშვს შორეულ საგნებზე მზერის ფოკუსირების უფრო მეტი საშუალება აქვს, რაც თვალს ავარჯიშებს.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA მარაბლის ქ. №7

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
293-37-87
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიშვილი
599 53-76-16;

ალექს
ასლანიშვილი
599 56-81-86;
რუსლან რუსია
599 17-21-21;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „თანადგომა“-გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა
„კოლორში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა
საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

გამოიწერეთ:

6 თვით — 60 ლარი,
1 წლით — 120 ლარი.

მიმართეთ: „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია — 2 93 37 87; 599 79 76 79; „მაცნე“ — 2143906; „ელვასერვისი“ — 2 388 012; „პლანეტა-გორგე“ — 2 988 990; „პრესა-2012“ — 2341140; „ოლიმპი“ — 599 15 19 69; „პრესა“ — 55155444; „ჯეომედია“ — 593 977 888.

ჩაენი მისამართი:
ქ. თბილისი, ი. მკვათის ქ.
სალომეონის იმედი
66434

რეკლამის პარამეტრები:

პირველი - 2.142; პირველი - 2.386;
პირველი პირველი სტატიის - 3.087;
100 რუბლი - 3.199; თანამართლი - 0.726;
პირველი პირველი - 1.442;
1000 სტატიის ფასი - 5.475

აქტიური 9 ივნისისთვის

პირველი პირველი:
პირველი - 12, 12, 12
პირველი პირველი - 6, 6, 6
პირველი პირველი - 13, 13, 13
პირველი პირველი - 7, 7, 7
თბილისი: 15, 15, 15

დაგვიკავით.

მოგვწერეთ:

ტელ: 293-37-87, 599-79-76-79

WWW.SAKRESP.GE